

(45) ఓ ప్రవక్తా! వహీ ద్వారా నీపై అవతరింపజేసిన గ్రంథాన్ని పఠించు, నమాజును స్థాపించు. నిశ్చయంగా నమాజు అశ్లీల కార్యాల నుండి, చెడు పనుల నుండి నిరోధిస్తుంది. అల్లాహ్ సంస్కరణ దీనికంటే కూడా చాలా గొప్ప విషయం. నీవు చేసేదంతా అల్లాహ్ కు తెలుసు. (46) గ్రంథ ప్రజలతో వాదించకు, ఉత్తమమైన రీతిలో తప్ప - మరయితే వారిలోని దుర్మార్గులతో మాత్రం కాదు - వారితో ఇలా అను, “మేము మా వద్దకు పంపబడిన దానిని విశ్వసించాము, మీ వద్దకు పంపబడిన దానినీ విశ్వసించాము. మా దేవుడూ, మీ దేవుడూ ఒక్కడే, మేము ఆయనకే విధేయులం.” (47) ప్రవక్తా! ఇదే విధంగా మేము నీపై గ్రంథాన్ని అవతరింపజేశాము. అందువల్ల పూర్వం మేము గ్రంథాన్ని ఇచ్చినవారు దీనిని విశ్వసిస్తున్నారు. ఈ ప్రజలలో (మక్కా ముస్లిక్లలో) కూడా కొందరు దీనిని విశ్వసిస్తారు. మా ఆయత్లను కేవలం అవిశ్వాసులు మాత్రమే తిరస్కరిస్తారు. (48) ఓ ప్రవక్తా! నీవు ఇంతకు పూర్వం ఏ గ్రంథాన్నీ చదివేవాడవు కావు; నీ చేతితో వ్రాసే వాడవు కావు. ఒకవేళ అలా జరిగివుంటే, అసత్యవాదులు అనుమానానికి గురై ఉండేవారు. (49) అసలు ఇవి జ్ఞానం ప్రసాదించబడిన వారి హృదయాలకు స్పష్టమైన సూచనలు. మా ఆయత్లను దుర్మార్గపు ప్రజలు తప్ప మరెవ్వరూ తిరస్కరించరు. (50) వారు ఇలా అంటారు, “ఇతని ప్రభువు తరపు నుండి ఇతనిపై సూచనలు ఎందుకు దించబడలేదు?” ఇలా అను, “సూచనలు అల్లాహ్ వద్ద ఉన్నాయి. నేను కేవలం స్పష్టంగా హెచ్చరించేవాణ్ణి మాత్రమే.” (51) మేము నీపై అవతరింపజేసిన గ్రంథం వారి ముందు చదివి వినిపించబడుతోంది. ఇది వారి కొరకు సరిపోదా? వాస్తవానికి ఇందులో కారుణ్యం ఉన్నది. విశ్వాసులకు హితబోధ ఉన్నది.

أَتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ ۚ
 إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ ۚ
 وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ ۗ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿45﴾

وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ۚ
 إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي
 أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَالْهِنَا وَالْهُكُمْ
 وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿46﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ ۚ فَالَّذِينَ
 آتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۚ وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ
 يُؤْمِنُ بِهِ ۚ وَمَا يَجْحَدُ بِالَّذِينَ إِلَّا الْكُفِرُونَ ﴿47﴾

وَمَا كُنْتَ تَتْلُوا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ
 بِيَمِينِكَ إِذًا لِآرْتَابِ الْمُبِطُونَ ﴿48﴾

بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا
 الْعِلْمَ ۚ وَمَا يَجْحَدُ بِالَّذِينَ إِلَّا الظَّالِمُونَ ﴿49﴾

وَقَالُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِنْ رَبِّهِ ۚ قُلْ إِنَّمَا
 الْأَيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ ۚ وَأَمَّا أَنَا فَأَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿50﴾

أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَى
 عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَى لِقَوْمٍ
 يُؤْمِنُونَ ﴿51﴾

(52) ప్రవక్తా! ఇలా అను, “నాకూ మీకూ మధ్య సాక్షిగా అల్లాహ్‌యే సరిపోతాడు. ఆయన ఆకాశాలలోనూ, భూమిలోనూ ఉన్న సమస్తాన్నీ ఎరిగినవాడు. అసత్యాన్ని విశ్వసించి, అల్లాహ్‌ను తిరస్కరించేవారే అసలు నష్టానికి గురిఅయ్యేవారు.

(53) వారు, శిక్షను త్వరగా తీసుకురావాలని నిన్ను కోరుతున్నారు. సమయం ఒకటి నిర్ణయమై ఉండకపోతే, వారి మీదకు శిక్ష ఎప్పుడో వచ్చిపడి ఉండేది. నిశ్చయంగా ఆ శిక్ష వచ్చి తీరుతుంది, అకస్మాత్తుగా వస్తుంది, వారికి ఏమాత్రం తెలియని స్థితిలో వస్తుంది. (54) వారు శిక్షను త్వరగా తీసుకురమ్మని కోరుతున్నారు. వాస్తవానికి ఈ అవిశ్వాసులను నరకం ఎప్పుడో చుట్టుముట్టింది.

(55) ఆ రోజున వారికి ఈ విషయం తెలిసిపోతుంది. అప్పుడు శిక్ష వారిని పైనుండి కూడా కప్పివేస్తుంది, పాదాల క్రింద నుండి కూడా కప్పివేస్తుంది. “ఇక రుచి చూడండి మీరు చేసిన చేష్టలకు” అని అంటుంది. (56) విశ్వసించిన నా దాసులారా! నా భూమి విశాలమైనది. కనుక మీరు నన్ను మాత్రమే ఆరాధించండి. (57) ప్రతి ప్రాణి మరణాన్ని రుచిచూడవలసి ఉన్నది. తరువాత మీరందరూ మా వైపునకే మరలింపబడతారు. (58) విశ్వసించి మంచి పనులు చేసేవారిని మేము స్వర్గంలోని ఎత్తయిన భవనాలలో ఉంచుతాము. వాటి క్రింద సెలయేళ్లు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. అక్కడనే వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. ఎంత మంచి ప్రతిఫలం ఆచరించే వారికి.

(59) సహనం వహించిన వారికి, ఇంకా తమ ప్రభువునే నమ్ముకునేవారికి.

(60) తమ ఆహారాన్ని మోసుకుంటూ తిరగని జంతువులు ఎన్నో ఉన్నాయి. అల్లాహ్ వాటికి ఉపాధిని సమకూరుస్తాడు, మీ ఉపాధి ప్రదాత కూడా ఆయనే. ఆయన అన్నీ వినేవాడూ, అన్నీ ఎరిగినవాడూను.

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ شَهِيدًا ۗ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ
وَكَفَرُوا بِاللَّهِ ۗ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿52﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ ۗ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى
لَّجَاءَهُمُ الْعَذَابُ ۗ وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا
يَشْعُرُونَ ﴿53﴾

يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ ۗ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ
بِالْكَافِرِينَ ﴿54﴾

يَوْمَ يَغْشَاهُمْ الْعَذَابُ مِنَ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ
أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ دُوْقُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿55﴾
يُعْبَادِي الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإَيَّايَ
فَاعْبُدُونِ ﴿56﴾

كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ الْمَوْتِ ۗ ثُمَّ إِلَيْنَا
تُرْجَعُونَ ﴿57﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ
الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا ۗ نِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿58﴾

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿59﴾
وَكَأَيِّنْ مِنْ دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ رِزْقَهَا ۗ اللَّهُ يَرِزُّهَا
وَإِيَّاكُمْ ۗ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿60﴾

(61) భూమినీ, ఆకాశాలనూ ఎవడు సృష్టించాడు. చంద్రుణ్ణి, సూర్యుణ్ణి ఎవరు అదుపులో ఉంచాడు అని నీవు వారిని అడిగితే, అప్పుడు వారు “అల్లాహ్” అని అంటారు. అయితే వారు ఎలా మోసపోతున్నారు? (62) తన దాసులలో తనకు ఇష్టమైన వారి ఉపాధిని విస్తరింపజేసేవాడూ, తనకు ఇష్టమైన వారి ఉపాధిని పరిమితపరిచేవాడూ అల్లాహ్ మాత్రమే. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ప్రతి విషయాన్నీ ఎరిగినవాడు. (63) ఇంకా నీవు వారిని, “ఆకాశం నుండి ఎవడు వర్షాన్ని కురిపించాడు, దాని ద్వారా మృత భూమిని ఎవడు బ్రతికించేవాడు” అని అడిగితే అప్పుడు వారు, “అల్లాహ్” అని తప్పకుండా అంటారు. “అల్ హమ్దులిల్లాహ్” అని అను. కాని వారిలో చాలామంది అర్థం చేసుకోరు. (64) ఈ ప్రాపంచిక జీవితం ఒక క్రీడ, ఒక వినోదం తప్ప మరేమీ కాదు. అసలు జీవన గృహం పరలోక గృహమే. అయ్యో! వారు తెలుసుకుంటే ఎంత బాగుంటుంది! (65) వారు పడవలోకి ఎక్కినప్పుడు తమ ధర్మాన్ని అల్లాహ్ కే ప్రత్యేకించుకుని ఆయన్ను వేడుకుంటారు. తరువాత ఆయన వారిని రక్షించి నేలపైకి తీసుకురాగానే, అకస్మాత్తుగా వారు బహుదైవారాధన చేయటం ప్రారంభిస్తారు; (66) అల్లాహ్ కలుగజేసిన విముక్తికి కృతఘ్నత చూపటానికి, భోగాలను అనుభవించటానికి. మంచిది, త్వరలోనే వారికి తెలిసిపోతుంది. (67) వారు ఈ విషయాన్ని చూడటం లేదా, మేము శాంతి నిలయమైన ఒక హరమ్ ను నెలకొల్పాము. వాస్తవానికి వారి చుట్టుప్రక్కల ఉన్న ప్రజలు మాయం చేయబడుతున్నారు. అయినా వారు అసత్యాన్నే విశ్వసిస్తారా? అల్లాహ్ కానుకలను తిరస్కరిస్తారా? (68) అల్లాహ్ కు అబద్ధం ఆపాదించేవాణ్ణి, సత్యం తన ముందుకు వచ్చిన తరువాత కూడా దానిని తిరస్కరించేవాణ్ణి మించిన దుర్మార్గుడెవడు? అటువంటి అవిశ్వాసుల నివాసం నరకం కాదా?

وَلَيْنِ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولَنَّ اللَّهُ ۖ فَأَنَّى
يُؤْفَكُونَ ﴿61﴾

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ
لَهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿62﴾

وَلَيْنِ سَأَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا
بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولَنَّ اللَّهُ ۗ قُلْ
الْحَمْدُ لِلَّهِ ۗ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿63﴾

وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌّ وَلَعِبٌ ۗ وَإِنَّ
الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ ۗ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿64﴾
فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِكِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ
الدِّينَ ۖ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ ۗ
﴿65﴾ لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ ۖ وَلِيَتَمَتَّعُوا ۗ

فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿66﴾
أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا مِمَّا وِيَّتْ خِطْفٍ
النَّاسِ مِنْ حَوْلِهِمْ ۗ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ
وَبِالْعِبَادَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ ﴿67﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ
بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ ۗ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى
لِلْكَافِرِينَ ﴿68﴾

<p>(69) మా కొరకు తీవ్ర ప్రయత్నం చేసేవారికి మేము మా మార్గాలను చూపుతాము, నిశ్చయంగా అల్లాహ్ సజ్జనులతో పాటే ఉంటాడు.</p>	<p>وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهَبَنَّ لَهُمْ سُبُلَنَا ۗ وَآَنَّا اللَّهُ لَهَبُّ الْكٰفِرِيْنَ ﴿٦٩﴾</p>
---	---

7
6
3

వాక్యాల సంబంధం :

వీరు వక్రమార్గాన పడి ఉన్నారని, మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిఅయి ఉన్నారని, తమ సృష్టికర్త అయిన అల్లాహ్ ను వదలి ఇతరులను ఆరాధిస్తున్నారని, వీరి ఉదాహరణ సాలె పురుగులా ఉందని, సాలె పురుగు గూడు గూళ్ళన్నింటికంటే చాలా బలహీనమైనదని, చివరికి పట్టుదారం కంటే కూడా బలహీనమైనదని పేర్కొనటం జరిగింది.

ఏ విధంగా సాలె పురుగు గూడు ఎలా బలహీనమైనదో, ఇతరులకు రక్షణ కల్పించలేదో, ఎవరికీ ఆశ్రయం ఇవ్వలేదో దానికంటే బలహీనమైనవి విగ్రహాలు. సాలెపురుగు గూడు చాలా బలహీనమైనదని అందరికీ తెలుసు. కాని అల్లాహ్ తప్ప ఇతరులు అంతకంటే బలహీనులని వీరికి తెలియదు. ఇవి ఎవరికీ ఏమీ ఇవ్వలేవు. దేనికీ పనికిరావు. అల్లాహ్ యేతరులు అంటే విగ్రహాలు, మరణించినవారు, సృష్టితాలు ఏవైనా కావచ్చు అని పై వాక్యాల్లో పేర్కొనడం జరిగింది.

ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో ముస్లిములు సత్యంపై ఉన్నారని, వారు తప్పకుండా సాఫల్యం పొందుతారని పేర్కొనడం జరిగింది. ఇంకా ముస్లిములకు వలస పొమ్మని, అల్లాహ్ వారి కోసం సాఫల్య ద్వారాలు తెరుస్తాడని, ముస్లిములు సత్యంపై నిలకడగా ఉండాలని, సహనం పాటించాలని, అల్లాహ్ ని నమ్ముకొని ఉండాలని, వలసపోతే అనేక జీవిత సమస్యలు ఎదురవుతాయని, భయపడరాదని, ఆందోళన చెందరాదని హితబోధ చేయడం జరిగింది. అల్లాహ్ యే ఆహార ప్రదాత అని ఆయనే సకల ఏర్పాట్లు చేస్తాడని, ప్రపంచంలో ఎన్నో జంతువులు, పక్షులు, కీటకాలు ఉన్నాయని, అవి తమంతట తాము తమ ఆహారాన్ని సంపాదించుకోలేవని, అయితే ప్రజలందరికీ ఆహారం ప్రసాదించేవాడు అల్లాహ్ యే అని ఈ విషయాన్ని అందరూ గుర్తుంచుకోవాలని సెలవియ్యబడింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

45 : ప్రవక్త (స)కూ, ముస్లిములకు ఖుర్ఆన్ పఠించమని ప్రోత్సహిస్తూ ఆదేశించడం జరిగింది. ఖుర్ఆన్ ను అనేక ఆశయాల కోసం పఠించటం జరుగుతుంది. ప్రతిఫలం కోసం, పుణ్యం కోసం దాని అర్థాలు, పఠనార్థాలు, వివరాలు గ్రహించటానికి, పఠించటానికి, ఆలోచించటానికి, హితబోధ కొరకు, బోధనల కొరకు మొదలైనవి.

ఆదేవిధంగా నమాజ్ ను తప్పనిసరిగా ఆచరించమని ఆదేశించడం జరిగింది. ఎందుకంటే నమాజ్ ద్వారా మానవుడు అల్లాహ్ తో ప్రత్యేక సంబంధం కలిగి ఉంటాడు. దీనివల్ల ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్ సహాయం అందుతూ ఉంటుంది. జీవిత రంగాలన్నింటిలో అతనికి తోడ్పడుతూ ఉంటుంది. నమాజ్ వల్ల రెండు గొప్ప లాభాలు ఉన్నాయి.

1. నమాజ్ మానవుణ్ణి పాపకార్యాల నుండి, నీతిబాహ్యత నుండి వారిస్తుంది. అయితే ఆ నమాజ్ ప్రవక్త (స) సాంప్రదాయాల కనుగుణంగా ఉండాలి. కేవలం అల్లాహ్ ప్రీతి కొరకే చేయాలి. అప్పుడే అది స్వీకరించబడుతుంది.
2. నమాజ్ లో అల్లాహ్ ధ్యానం ఉంటుంది. ఇదే నమాజ్ యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యం. అందువల్ల “అల్లాహ్ ధ్యానం చాలా గొప్ప విషయం” అని చెప్పబడింది. (అహ్ సనుల్ బయాన్, తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

46 : ఈ వాక్యంలో ముస్లిమేతరులతో, గ్రంథ ప్రజలతో కలిసేటప్పుడు వారితో మంచిగా ప్రవర్తించమని, చిరునవ్వుతో, ప్రేమతో, పలకరించాలని మంచిగా మాట్లాడాలని ఆదేశించబడింది. దానివల్ల వారు ఇస్లాం బోధనల పట్ల ఆలోచించటానికి, పఠించటానికి వీలు కల్గుతుంది. ఒకవేళ అల్లాహ్ వారికి విశ్వాస భాగ్యం ప్రసాదిస్తే వారు ఇస్లాం స్వీకరిస్తారు. అయితే వక్రమార్గాల్లో ఉండి ముస్లిములను హింసలకు, దౌర్జన్యాలకు, అల్లర్లకు గురిచేసేవారితో మాట్లాడటంలో ఎలాంటి లాభమూ లేదు. ఒకవేళ గ్రంథ ప్రజలు ఏవైనా వార్తలు అందిస్తే, అవి సత్యమయినవో,

అసత్యమయినవో తెలియని పక్షంలో వాటిని ఖండించడంగాని, ధృవీకరించటం గాని తగదు. మీ ఆరాధ్యుడు, మా ఆరాధ్యుడు ఒక్కడే మేము ఆయనకే విధేయులమై ఉన్నాము అని సమాధానం ఇచ్చి వేయండి” అని ఆదేశించటం జరిగింది. (త్రైసీరుర్రహ్మాన్)

47 : అంటే మీకంటే ముందు వచ్చిన ప్రవక్తలపై గ్రంథాలను అవతరింపజేయటం జరిగినట్లు, మీపై కూడా అవతరింపజేయటం జరిగింది. గ్రంథ ప్రజల్లోని చాలామంది ప్రజలు దీన్ని విశ్వసించారు. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్, సల్యాన్ ఫారసీ ఇంకా అరబ్బులోని చాలామంది ఇస్లాం స్వీకరించారు. అయితే మా వాక్యాలను కేవలం అవిశ్వాసులే, అహంకారులే తిరస్కరిస్తారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

48 : ఖుర్ఆన్ దైవగ్రంథం అని నిరూపిస్తూ ఓ ప్రవక్తా! ఖుర్ఆన్ అవతరించబడటానికి ముందు మీకు చదవడం, వ్రాయడం వచ్చేది కాదు. అంటే మీరు నిరక్షరాస్యులు, ఒకవేళ మీరు విద్యావంతులే అయితే మీరు ప్రాచీన కాలపు సంఘటనలను మీరు ఒకచోట చేర్చుతున్నారని వాళ్ళు ప్రజలను నమ్మించేవాళ్ళు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

49 : ఖుర్ఆన్ హాఫిజ్ల హృదయాల్లో సురక్షితంగా ఉంది. ఇంకా ప్రళయం వరకు ఉంటుంది. అయితే హద్దుమీరి ప్రవర్తించేవారే ఈ వాక్యాలను తిరస్కరిస్తారు.

50 : ఇందులో అవిశ్వాసుల మొండితనం గురించి ప్రస్తావించబడింది. వారు మహిమలను చూపమని కోరేవారు. అయితే మహిమలు కేవలం అల్లాహ్ చేతిలోనే ఉన్నాయి. ఆయన ఎప్పుడు తలచుకుంటే అప్పుడు చూపిస్తాడు. వాటిపై ఇతరులెవ్వరికీ అధికారం లేదు. ప్రవక్త బాధ్యత కేవలం అల్లాహ్ ధర్మాన్ని ప్రజలకు అందజేయడమే. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

51 : అంటే నిదర్శనంగా ఖుర్ఆన్ చాలదా? ఇది అన్నిటికంటే గొప్ప మహిమ. చెడు దీనిలోనికి ఏ వైపు నుండి రాలేదు. అరబ్బులు తమ భాషలో గొప్ప ప్రావీణ్యం గలవారైనప్పటికీ దీనివంటి ఒక్క వాక్యం అయినా తేలేకపోయారు. దీన్ని విశ్వసించేవారి కొరకు ఇది కారుణ్యం, హితబోధ. (త్రైసీరుర్రహ్మాన్)

52 : అంటే నేను బోధిస్తున్నదీ, మీరు తిరస్కరిస్తున్నదీ అంతా అల్లాహ్ కు తెలుసు. అన్నిటికీ ఆయనే సాక్షి. భూమ్యాకాశాల్లోని ఏ వస్తువూ ఆయనకు తెలియకుండా లేదు అని మహాప్రవక్త (స) స్పష్టం చేశారు. ఆలోచించవలసిన విషయం ఏమిటంటే అల్లాహ్ ను వదలి ఇతరులను ఆరాధించేవారే నష్టానికి గురయ్యేవారు. (త్రైసీరుర్రహ్మాన్)

53 : అవిశ్వాసులు అహంభావంతో ప్రవక్త (స)ను ఎగతాళి చేస్తూ నీవు హెచ్చరించే ఆ శిక్ష మాపై అవతరించదు ఎందుకు? అని ప్రశ్నించేవారు. వారిపై శిక్ష అవతరించి ఉండవలసింది. కాని దానికి ఒక నిర్ణీత సమయం ఉంది. అది ఒక నిర్ణీత సమయంలోనే అవతరిస్తుంది. అది అకస్మాత్తుగా అవతరిస్తుంది. వారు ఊహించలేని విధంగా వస్తుంది. (త్రైసీరుర్రహ్మాన్)

54 : మీరు శిక్షను గురించి తొందరపెడుతున్నారు. వారిపై అల్లాహ్ శిక్ష అవతరించి తీరుతుంది. అది ఎంతమాత్రం తప్పదు. నరకం అవిశ్వాసులను చుట్టుముట్టి ఉంది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

55 : దైవశిక్ష వారిని అన్నివైపుల నుండి ఆవరిస్తుంది. వారు ఘోర అవమానానికి గురవుతూ ఉంటారు. తమ అకృత్యాలకు ప్రతిఫలాన్ని చవిచూస్తూ ఉంటారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

56 : అల్లాహ్ తన దాసులను వలసపొమ్మని ఆదేశిస్తున్నాడు. ఇక్కడ ధర్మాన్ని ఆచరించే వీలు లేనందువల్ల అల్లాహ్ భూమి విశాలంగా ఉంది. సురక్షితమైన ప్రాంతానికి పోయి దైవజీవన విధానాన్ని అవలంబించమని ఆదేశించడం జరిగింది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

57 : మరణం ప్రతి ఒక్కరికీ వస్తుంది. వలసపోయినా వలసపోకపోయినా. మరణం ఎవరినీ విడిచిపెట్టదు. అందువల్ల దైవవిధేయతలోనే జీవితం గడపండి. ఎందుకంటే మరణానంతరం అల్లాహ్ వద్దకే వెళ్ళవలసి ఉంది.

58, 59 : ఈ వాక్యాల్లో అల్లాహ్ కొరకు తమ ఇళ్ళను, ఆస్తులను, బంధుమిత్రులను వదలి వలసపోయే ఇంకా అల్లాహ్ ను మాత్రమే నమ్ముకునే తన దాసులను గురించి పేర్కొన్నాడు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

60 : వలసపోయేవారు ఎక్కడున్నా వారి జాతకంలో ఉన్న ఉపాధి వారికి లభిస్తూ ఉంటుందని ఓదార్పుటం జరిగింది. జీవనోపాధి విషయం భూమితో కాక దైవంతో సంబంధం కలిగి ఉంది. ఆయనే ప్రతి ప్రాణికి ఆహారం ప్రసాదిస్తాడు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

61 : కేవలం దేవుని ఏకత్వాన్ని విశ్వసించినందువల్లే ముస్లిములను హింసిస్తున్న అవిశ్వాసులను ఈ విశ్వాన్ని సూర్యచంద్రాదులను ఎవరు సృష్టించారు అని అడిగితే అల్లాహ్ అని ఒప్పుకుంటారు. ఈ స్వీకారం తర్వాత తిరస్కారం ప్రదర్శిస్తున్నారు. వీరిపట్ల చాలా ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది. (అహ్ సనుల్ బయాన్)

62 : అవిశ్వాసులు ముస్లిములను మీరు సత్యవంతులే అయితే మీరు పేదవారుగా, బలహీనులుగా ఎందుకు ఉన్నారు అని ప్రశ్నించేవారు. ఆహారం అల్లాహ్ చేతుల్లో ఉంది. అల్లాహ్ తాను కోరిన వారికి అధికంగా ప్రసాదిస్తాడు. తాను కోరిన వారికి అల్పంగా ప్రసాదిస్తాడు. ఆహారం విషయం విశ్వాసం, అవిశ్వాసంతో లేనేలేదు. (అహ్ సనుల్ బయాన్)

63 : వర్షం కురిపించి మృతభూమికి జీవం పోసేది అల్లాహ్ అయ్యే. అవిశ్వాసులు కూడా దీన్ని ఒప్పుకుంటారు. మరి మీరు ఆలోచించరెందుకు? ఆయన్నే ఆరాధించరెందుకు? ఆరాధనకు అర్హుడు అల్లాహ్ మాత్రమే. కాని వారిలో చాలామంది దీన్ని గ్రహించరు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

64 : ఇహలోక జీవితం స్థిరత్వం లేనిది. నశించేది. అవిశ్వాసి ఇహలోక జీవితంలో నిమగ్నమయి ఉంటాడు. దాన్ని పొందేందుకు రాత్రీ, పగలు కష్టపడతాడు. పిల్లలు ఆడుకుంటూ మట్టి ఇల్లుకట్టి సాయంత్రం వట్టి చేతులతో ఇంటికి తిరిగి వచ్చినట్లు అవిశ్వాసి కూడా మరణించి వట్టి చేతులతో వస్తాడు. పరలోకమే స్థిరత్వం గలది. శాశ్వతమైనది. ఇహలోకం ఎటువంటి ప్రమాదమూ, వినాశనమూ లేనటువంటిది. ఈ ప్రజలు బుద్ధివంతులే అయితే ఇహలోకం కంటే పరలోకానికి అధిక ప్రాధాన్యత ఇచ్చేవారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

65 : అవిశ్వాసుల పలుకుల్లో, చేతల్లో వ్యత్యాసం ఉంది. క్షేమంగా ఉన్నప్పుడు విగ్రహాలను పూజిస్తారు. కష్ట సమయాల్లో అల్లాహ్ ను మొరపెట్టుకుంటారు. మరి శాశ్వతంగా అల్లాహ్ నే ఎందుకు ఆరాధించరు? (తైసీరుర్రహ్మాన్, తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

66 : ఆపదలు తొలగిపోయిన తరువాత కృతఘ్నతకు పాల్పడినవారే అవిశ్వాసులు. అయితే దీనికి వారు తగిన ప్రతీకారాన్ని చవిచూస్తారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

67 : అవిశ్వాసులపై అల్లాహ్ ఉపకారాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. వాటిలో మొదటిది : మక్కాను శాంతి నిలయంగా చేశాడు. వీరు ఇతర వర్గాలకంటే తక్కువ సంఖ్యలో ఉన్నప్పటికీ క్షేమంగా ఉండేవారు. వీరికి వ్యతిరేకంగా ఎలాంటి అవాంఛనీయ సంఘటనలు సంభవించేవి కావు. ఇతర వర్గాల మధ్య కలహాలు, యుద్ధాలు, కుట్రలు జరిగేవి. కాని వీరిని మాత్రం గౌరవ దృష్టితో చూసేవారు. మరి వీరెందుకు కృతఘ్నతకు పాల్పడుతూ విగ్రహారాధనకు పాల్పడుతున్నారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

68 : అల్లాహ్ కు భాగస్వాములు ఉన్నారని అనేవాడి కంటే దుర్మార్గుడు ఇంకొకడు లేడు. అల్లాహ్ మానవుల మార్గదర్శకత్వం కొరకు అవతరింపజేసిన సత్యాన్ని వాడు తిరస్కరిస్తున్నాడు. ఇటువంటి వారే అల్లాహ్ దృష్టిలో అవిశ్వాసులు, వీరి నివాసం నరకం. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

69 : అల్లాహ్ మార్గంలో నడిచేవారు, ప్రవక్త, ఆయన అనుచరుల సాంప్రదాయాలను అనుసరించేవారే ముస్లిములు. వీరి కొరకు ఎన్నో శుభవార్తలు ఉన్నాయి. ఇటువంటి వారికే అల్లాహ్ సహాయం ఉంటుంది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

వరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

30. సూర అర్రూమ్ పఠించయం

సూరహ్ రూమ్ మక్కాలో అవతరించింది. ఇందులో 60 వాక్యాలు, 6 రుకూలు ఉన్నాయి. దీని పేరు రెండవ ఆయత్లోని 'గులిబతిర్రూమ్' నుండి గ్రహించబడింది. ప్రారంభంలోనే చారిత్రక సంఘటన గురించి పేర్కొనటం జరిగింది. ఈ సూరహ్ క్రీస్తు శకం 615లో అవతరించింది. అప్పుడు ఈరానీయులు రోమనులను జయించారు. ఆ సంవత్సరంలోనే హబ్షా (ఇథియోపియా) వైపు వలస పోవటం జరిగింది. సూరహ్ ప్రారంభంలో భవిష్యవాణి పలకబడింది. ఇది ఖుర్ఆన్ దైవగ్రంథం అనటానికి, ముహమ్మద్ (స) అల్లాహ్ ప్రవక్త అనటానికి గొప్ప నిదర్శనం.

ప్రవక్త (స) కాలంలో రెండు పెద్ద రాజ్యాలు ఉండేవి. ఒకటి ఈరాన్, వీరు అగ్ని ఆరాధకులు, రెండవది రూమ్; వీరు క్రైస్తవులు. మక్కా అవిశ్వాసులు ఈరానీయులకు సహాయం చేసేవారు. ఎందుకంటే వారు కూడా విగ్రహారాధకులే. ముస్లిములు రూమీలకు సహాయసహకారాలు అందించేవారు. వీరు గ్రంథం కల ప్రజలు. అల్లాహ్ ప్రవక్తను విశ్వసించేవారు. రూమీలను ఈరానీయులు జయించినపుడు అవిశ్వాసులు సంతోషించారు. ముస్లిములు ఆందోళన చెందారు. ఈ సందర్భంగా ఈ వాక్యం అవతరించింది. "రూమీలు అతి త్వరలో విజయులౌతారు". అవిశ్వాసులు ఈ వాక్యం విని ముస్లిముల పట్ల హాస్యంగా పరిగణించారు. అంతేకాక ఉబయ్ బిన్ ఖల్ఫ్ అబూబకర్తో మూడు సంవత్సరాల్లో రూమీలు విజయం సాధిస్తే నేను నీకు 10 ఒంటెలు ఇస్తానని లేదా నువ్వు నాకు 10 ఒంటెలు ఇవ్వాలని పందెం కాసాడు. ప్రవక్త (స)కు ఇది తెలిసి అబూబకర్తో గడువును పెంచుకో. ఒంటెల సంఖ్యను 100కు పెంచుకో అని సలహా ఇచ్చారు. అబూబకర్ అలాగే చేశారు. ఉబయ్ బిన్ ఖల్ఫ్ దాన్ని అంగీకరించాడు.

భవిష్యవాణి వాస్తవంగా మారే సమయం వచ్చింది. 9వ హిజ్రీ శకంలో రోమనులు విజయం పొందారు. ముస్లిములు చాలా సంతోషం వ్యక్తం చేశారు. ఈ వాక్యాల్లో ఈ రెండు దేశాలను గురించి పేర్కొంటూ పరలోకాన్ని గురించి పేర్కొనటం జరిగింది. పరలోక సంభవాన్ని గురించి అనేక సాక్ష్యాధారాలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఈ సాక్ష్యాధారాలు దేవుని ఏకత్వాన్ని కూడా నిరూపిస్తున్నాయి. ఈ ఉపద్రవాలు కూడా విగ్రహారాధన ఫలితాలే. ప్రాచీన కాలంలో కూడా విగ్రహారాధన వల్లే అనేక జాతులు ఉపద్రవానికి గురయ్యాయి అని పేర్కొనటం జరిగింది.

30. అర్రూమ్

ఆయత్లు : 84

అవతరణ : మక్కాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

- (1) అలిఫ్, లామ్. మీమ్.
- (2) రోమన్లు పరాజితులయ్యారు.
- (3) తమ పొరుగు భూభాగంలోనే! మరియు కొన్ని సంవత్సరాలలోనే వారు విజేతలవుతారు.
- (4) ముందయినా తరువాత అయినా అధికారం మట్టుకు అల్లాహ్ దే. ఆ రోజున అల్లాహ్ ప్రసాదించిన విజయానికి విశ్వాసులు వండుగలు జరుపుకుంటారు.
- (5) అల్లాహ్ తనకు ఇష్టమైన వారికి సహాయం పడతాడు. అల్లాహ్ అత్యంత శక్తిమంతుడు మరియు అనంతకరుణామయుడు.
- (6) ఈ వాగ్దానం అల్లాహ్ చేసిన వాగ్దానం. అల్లాహ్ ఎన్నడూ తన వాగ్దానాన్ని భంగపరచడు. కాని ఈ విషయం చాలా మంది తెలుసుకోరు.
- (7) ప్రజలు ప్రాపంచిక జీవితపు బాహ్యరూపాన్ని మాత్రమే ఎరుగుదురు. పరలోకం గురించి స్వయంగా వారే తిరస్కార భావంతో ఉన్నారు.
- (8) వారు తమను గురించి తాము ఎన్నడూ ఆలోచించలేదా? అల్లాహ్ భూమినీ, ఆకాశాలనూ, వాటి మధ్య ఉన్న సమస్త వస్తువులనూ సత్యం ఆధారంగా, ఒక నిర్ణీత గడువు వరకు మాత్రమే సృష్టించాడు. కాని చాలామంది తమ ప్రభువుతో సమావేశం కావలసి ఉన్నది అనే విషయాన్ని తిరస్కరిస్తున్నారు.

6 رُوْمًا 30 سُورَةُ الرَّوْمِ مَكِّيَّةٌ 60 أَيُّهَا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿1﴾

﴿2﴾

فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِّنْ بَعْدِ غَلَبِهِمْ

﴿3﴾

فِي بَضْعِ سِنِينَ ۗ لِلَّهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُ ۗ

﴿4﴾

يَنْصُرُ اللَّهُ ۗ يَنْصُرُ مَن يَشَاءُ ۗ وَهُوَ الْعَزِيزُ

﴿5﴾

وَعَدَ اللَّهُ ۗ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ

﴿6﴾

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۗ وَهُمْ عَنِ

﴿7﴾

أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللَّهُ

السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ

﴿8﴾

﴿8﴾

(9) వారు భూమిపై ఎన్నడూ ప్రయాణం చేసి ఉండలేదా? తమకు పూర్వం గతించిన ప్రజల ముగింపును వారు చూడగలండులకు? వారు వీరికంటే ఎక్కువ బలవంతులు. వారు భూమిని బాగా త్రవ్వారు. వారు దానిని వీరు చేసిన దానికంటే ఎక్కువగా వసంపజేశారు. వారి వద్దకు వారి ప్రవక్తలు స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకుని వచ్చారు. ఇంకా అల్లాహ్ వారికి అన్యాయం చేసేవాడు కాదు, కాని స్వయంగా వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకుంటూ ఉండినారు. (10) చివరకు చెడుపనులు చేసిన వారి ముగింపు చాలా చెడ్డగా జరిగింది. ఎందుకంటే, వారు అల్లాహ్ వాక్యాలను తిరస్కరించారు; వాటిని ఎగతాళి చేశారు.

(11) అల్లాహ్ యే సృష్టిని ప్రారంభిస్తాడు, ఆయనే దానిని తిరిగి సృష్టిస్తాడు. తరువాత ఆయన వైపునకే మీరు మరలింపబడతారు. (12) ఆ గడియ నెలకొన్నాడు, అపరాధులు నిరాశకు గురవుతారు.

(13) వారు అల్లాహ్ కు భాగస్వాములుగా నిలబెట్టినవారెవరూ వారిని గురించి సిఫారసు చేయరు; అప్పుడు వారు తాము కల్పించుకున్న దైవాలను సైతం తిరస్కరిస్తారు. (14) ఆ గడియ నెలకొన్న రోజున విభిన్న వర్గాలుగా చీలిపోతారు. (15) విశ్వసించి మంచి పనులు చేసినవారు ఒక ఉద్యానవనంలో సుఖంగా సంతోషంగా ఉంచబడతారు. (16) కాని విశ్వసించనివారు, మా వాక్యాలనూ, పరలోక సమావేశాన్ని నిరాకరించిన వారు శిక్షలోనే ఉంచబడతారు.

(17) కనుక మీరు అల్లాహ్ పరిశుద్ధతను కొనియాడండి. సాయంత్రం అయినప్పుడు, ఉదయం అయినప్పుడు.

(18) ఆకాశాలలోనూ, భూమిలోనూ ఆయనే స్తుతింపదగినవాడు, మధ్యాహ్నం అయినప్పుడు సూర్యాస్తమయం అయినప్పుడు.

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۖ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ ۖ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿9﴾

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةَ الَّذِينَ أَسَاءُوا السُّؤَىٰ أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِءُونَ ﴿10﴾
اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿11﴾

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ ﴿12﴾
وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ مِنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ ﴿13﴾

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُومِئِدِ يَتَفَرَّقُونَ ﴿14﴾
فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ ﴿15﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿16﴾

فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ ﴿17﴾
وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ﴿18﴾

<p>(19) ఆయన జీవని నిర్ణీవి నుండి వెలికి తీస్తాడు, నిర్ణీవిని జీవి నుండి వెలికి తీసుకువస్తాడు. భూమి మృతి చెందిన తరువాత దానికి ప్రాణం పోస్తాడు. ఇలానే మీరు కూడా వెలికి తీయబడతారు.</p>	<p>يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۗ وَكَذَلِكَ نُخْرِجُكُمْ ﴿١٩﴾</p>
<p>1 - 19 వాక్యాలు వాక్యాల సంబంధం :</p> <p>రోమనులు మరియు అగ్ని ఆరాధకుల సంఘటనలు సంక్షిప్తంగా సూచించబడ్డాయి. అంతేకాక ఈ ప్రపంచంలో నైతిక విలువలు కలిగి, శ్రమించే జాతికే అభివృద్ధి సిద్ధిస్తుందనే వాస్తవం విప్పిచెప్పబడింది. శ్రమించని, దుర్గుణాలు గల జాతి వినాశం పాలౌతుంది. ఈ ప్రపంచాన్ని తమాషా కోసం సృష్టించలేదు. సత్యాన్ని ఆచరించే వారికే సాఫల్యం, అసత్యాన్ని అనుసరించేవారికి వైఫల్యం వర్తిస్తాయి. విశ్వాసులు సాఫల్యం పొందుతారు. అవిశ్వాసులు విఫలులౌతారు. ఇది ఈ ప్రపంచం విషయం. ఇక పరలోకంలో అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్తను అనుసరించేవారే సాఫల్యం పొందుతారు. తిరస్కరించేవారు నరకంలోనికి పోతారు. ఎవరో మా గురించి సిఫారసు చేస్తారనే ధీమాతో ఉన్నవారు పరాభవాన్ని చవిచూస్తారు.</p> <p>వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :</p> <p>1 : ఇవి విడి అక్షరాలు. వీటి పరమార్థం అల్లాహ్‌కు మాత్రమే తెలుసు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)</p> <p>2, 3 : ప్రవక్త (స) వలసపోవటానికి ముందు రూమీలు ముందు ఈరానీయుల చేతిలో పరాజయం తరువాత విజయం సాధిస్తారని భవిష్యవాణి పలకబడింది. అదేవిధంగా ముస్లిములు కూడా విజయం సాధిస్తారని భవిష్యవాణి పలకబడింది. అంటే రోమనులు పరాజయం పొంది 10 సంవత్సరాలు కాక ముందే విజయం సాధించారు. (త్రైసిరుద్రహ్మాన్)</p> <p>4 : అంటే మూడు నుండి 10 వరకు బిజ్జీఉన్ అని అనవచ్చు. రోమనుల పరాజయం, విజయం అల్లాహ్ నిర్ణయం వల్లే జరిగింది. రోమనులు బద్ర్ యుద్ధం నాడు విజయం పొందారు. ఇటుముస్లిములు బద్ర్ యుద్ధంలో విజయం పొంది చాలా సంతోషించారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)</p> <p>7 : చాలామందికి ప్రాపంచిక జ్ఞానం చాలా అధికంగా ఉంటుంది. తమ ప్రావీణ్యతను ఇతరుల ముందు ప్రదర్శిస్తారు. కాని వాటి లాభం తాత్కాలికం మాత్రమే. కాని వారు పరలోకాన్ని మరచిపోయారు. దాని లాభం శాశ్వతమైనది, నశించనిది. (అహ్మదుల్ బయాన్)</p> <p>8 : ప్రజలు తమ్ము తాము చూచి ఆలోచించాలి. సృష్టికర్త వారిని సృష్టించాడు. జీవితం ప్రసాదించాడు. మరణం ప్రసాదించాడు. ఆ తరువాత మళ్ళీ మరణానంతరం లేపి విచారించి వారి కర్మలకు తగిన విధంగా ప్రతిఫలాన్ని ఇస్తాడు, లేదా శిక్షిస్తాడు. కాని చాలామంది అల్లాహ్‌ను కలుసుకోమని, విచారించడం జరగదని భావిస్తారు.</p> <p>9 : వెనుకటి జాతులు కూడా దైవప్రవక్తలను, సత్యాన్ని, దైవగ్రంథాలను తిరస్కరించారు. అందువల్ల వారిని నాశనం చేయడం జరిగింది. వారు వదలి వెళ్ళిన శిథిలాలను చూసి వారి నుండి గుణపాఠం నేర్చుకోవాలి.</p> <p>11 : మరణానంతరం తిరిగి లేవబడే విశ్వాసాన్ని సమర్థిస్తూ ఏ నమూనా కూడా లేకుండానే ఒక వస్తువును సృష్టించినవానికి, దానిని మళ్ళీ బ్రతికించి లెక్కతేల్చి శిక్షా బహుమానాలు ఇవ్వటం క్లిష్టం ఏమీ కాదని చెప్పబడింది. (త్రైసిరుద్రహ్మాన్)</p> <p>12, 13 : తీర్పుదినం నాడు అవిశ్వాసులు, విగ్రహారాధకులు ఏమీ సమాధానం ఇవ్వలేని స్థితిలో నిలబడి</p>	

<p>(20) ఆయన సూచనలలో ఒకటి ఏమిటంటే, ఆయన మిమ్మల్ని మట్టితో సృష్టించాడు. తరువాత మీరు మానవులై (భూమిపై) వ్యాపిస్తూ ఉన్నారు.</p> <p>(21) ఆయన సూచనలలో మరొకటి ఏమిటంటే, ఆయన మీ కొరకు భార్యలను మీ జాతిలో నుండే సృష్టించాడు. మీరు వారివద్ద శాంతిని పొందటానికి, మీ మధ్య ప్రేమనూ, కారుణ్యాన్నీ సృజించాడు. నిశ్చయంగా ఆలోచనాపరులకు ఇందులో ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి.</p> <p>(22) ఆయన సూచనలలో, ఆకాశాలనూ, భూమినీ సృష్టించటమూ, మీ భాషల, మీ రంగుల వైవిధ్యాలూ ఉన్నాయి. నిశ్చయంగా విజ్ఞులకు ఇందులో ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి.</p> <p>(23) ఆయన సూచనలలో రాత్రి, పగలు, మీరు నిద్రపోవటం, మీరు ఆయన అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించటం కూడా ఉన్నాయి. నిశ్చయంగా, వినేవారికి ఇందులో చాలా సూచనలు ఉన్నాయి.</p>	<p>وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ ﴿20﴾</p> <p>وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً ۗ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْتَفِرُونَ ﴿21﴾</p> <p>وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ الْأَلْسِنَتِكُمْ وَاللُّغَاتِكُمْ ۗ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ ﴿22﴾</p> <p>وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ ۗ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُسَبِّحُونَ ﴿23﴾</p>
<p>ఉంటారు. వారు ఆరాధించిన, మొరలు వినిపించిన వారెవరూ వారికి సహాయం చేయడానికి, సిఫారసు చేయడానికి రావటం జరుగదు. వీరి శిక్షను వారు తొలగించనూలేరు.</p> <p>14 : అంటే విశ్వాసులు, అవిశ్వాసులు, విగ్రహారాధకుల వర్గాలు, వీరు పరస్పరం కలవటం జరుగదు. (అహ్సనుల్ బయాన్)</p> <p>15, 16 : స్వర్ణవాసులు స్వర్గంలో సుఖాలను అనుభవిస్తూ ఉంటారు. నరకవాసులు నరకయాతనను అనుభవిస్తూ ఉంటారు.</p> <p>17, 18 : అల్లాహ్ తనను గురించి విశదపరుస్తున్నాడు. తన ప్రియదాసులను అయిదువేళలా ప్రార్థించమని ఆదేశించాడు.</p> <p>19 : అల్లాహ్ మరణానంతరం మానవులను తిరిగి లేవగలడు అని సమర్థించడం జరిగింది. విత్తనాల వల్ల పంటలు పండుతున్నాయి. కోళ్ళ నుండి గ్రుడ్లు, గ్రుడ్ల నుండి కోళ్ళు వస్తున్నాయి. అవిశ్వాసి కడుపులో విశ్వాసి జన్మిస్తున్నాడు. అదేవిధంగా అల్లాహ్ చావు తర్వాత జీవితాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. ఇవన్నీ అల్లాహ్ దివ్య మహిమలే. (అహ్సనుల్ బయాన్)</p>	

(24) ఇంకా ఆయన సూచనలలో మరొకటి ఏమిటంటే ఆయన మీకు మెరుపు తళతళలను చూపిస్తాడు. భయాన్ని కలిగిస్తానూ, ఆశను రేకిత్తిస్తానూ. ఆకాశం నుండి నీటిని కురిపిస్తున్నాడు. తరువాత దాని ద్వారా భూమికి, దాని మరణానంతరం జీవితాన్ని ప్రసాదిస్తున్నాడు. నిశ్చయంగా ఇందులో తెలివిని వినియోగించు కునేవారికి ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి. (25) ఆయన సూచనలలో ఇంకొకటి ఏమిటంటే, ఆకాశమూ, భూమీ ఆయన ఆజ్ఞ మూలంగానే సుస్థిరంగా ఉన్నాయి. తరువాత ఆయన మిమ్మల్ని భూమి నుండి రమ్మని పిలిచినంతనే, కేవలం ఒకే ఒక పిలుపునకు మీరు అకస్మాత్తుగా బయటికి వచ్చేస్తారు,

(26) ఆకాశాలలో, భూమిపై ఉన్న వారెవరైనా ఆయన దాసులే. అందరూ ఆయన ఆజ్ఞకే కట్టుబడి ఉన్నారు. (27) ఆయనే సృష్టిని ప్రారంభిస్తాడు. ఆయనే దానిని మళ్ళీ సృష్టిస్తాడు. ఇది ఆయనకు సులభతరం. ఆకాశాలలోనూ, భూమిపైనా ఆయన గుణగణాలు సర్వోన్నతమైనవి, ఆయన శక్తిమంతుడు, వివేకవంతుడూను. (28) ఆయన మీకు స్వయంగా మీకే చెందిన ఒక ఉపమానాన్ని ఇస్తున్నాడు. మీ అధీనంలో ఉన్న బానిసలలో కొందరు మేము మీకు ఇచ్చిన సిరిసంపదలలో మీతోపాటు సమానమైన భాగస్వాములుగా ఉన్నవారూ, మీరు పరస్పరం మీ సమానులకు భయపడే విధంగా, మీరు భయపడేటటువంటి వారు వారిలో ఎవరైనా ఉన్నారా? ఈ విధంగా బుద్ధికుశలత కలవారికి మేము సూచనలను స్పష్టంగా వివరిస్తాము. (29) కాని ఈ దుర్మార్గులు జ్ఞానం లేకుండానే తమ భ్రమల వెంటపడ్డారు. అల్లాహ్ అపమార్గం పట్టించిన వ్యక్తికి మార్గం చూపగలవాడెవడు? అటువంటి వారికి సాయపడేవాడెవడూ ఉండడు.

وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنزِلُ
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِي بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۗ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿24﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ۗ
ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمُ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ ۖ إِذَا أَنْتُمْ
تَخْرَجُونَ ﴿25﴾

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ كُلُّ لَّهُ
قانتُونَ ﴿26﴾

وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ
عَلَيْهِ ۗ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ ۗ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۙ ﴿27﴾

صَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا مِّنْ أَنْفُسِكُمْ ۗ هَلْ لَّكُمْ مِّنْ
مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّنْ شُرَكَاءَ فِي مَا رَزَقْنَاكُمْ
فَأَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ
أَنْفُسَكُمْ ۗ كَذَلِكَ نَفْصِلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ﴿28﴾

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۗ
فَمَنْ يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ ۗ وَمَا لَهُمْ مِّنْ
نَّاصِرِينَ ﴿29﴾

(30) కనుక (ప్రవక్త అనుచరులారా!) ఏకాగ్రచిత్తంతో మీ ముఖాన్ని ఈ ధర్మం దిశలో స్థిరంగా నిలపండి. అల్లాహ్ మానవులను ఏ స్వభావం ఆధారంగా సృష్టించాడో దానిపై స్థిరంగా ఉండండి. అల్లాహ్ సృజించిన స్వరూప స్వభావాలు మార్చటానికి శక్యం కానివి. ఇదే సవ్యమైన, తిన్నని ధర్మమార్గం, కాని చాలామందికి తెలియదు. (31) అల్లాహ్ వైపునకు మరలుతూ, ఆయనకు భయపడండి, నమాజును స్థాపించండి, తమ ధర్మాన్ని వేర్వేరుగా రూపొందించుకున్న మరియు వర్గాలుగా చీలిపోయిన విగ్రహారాధకులతో కలసిపోకండి. (32) ప్రతి వర్గమూ తన వద్ద ఉన్న దానితోనే ఆనందపడుతున్నది. (33) మానవుల స్థితి ఎలాంటిదంటే, వారికి ఏదైనా కష్టం కలిగినప్పుడు, వారు తమ ప్రభువు వైపునకు మరలి ఆయనకు మొరపెట్టుకుంటారు. తరువాత ఆయన తన కారుణ్యపు మాధుర్యాన్ని కొంచెం వారికి రుచి చూపిస్తే అప్పుడు వారిలో కొందరు వెంటనే షిర్క్ చేయటం ప్రారంభిస్తారు. (34) మేము చేసిన ఉపకారానికి కృతఘ్నత చూపటానికిగాను. సరే, మంచిది, సుఖాలు అనుభవించండి, త్వరలోనే మీకు తెలిసిపోతుంది. (35) వారు చేస్తూ ఉన్న షిర్క్ యొక్క సత్యతకు సాక్ష్యం పలికే ఏదైనా నిదర్శనాన్ని గానీ, ప్రమాణాన్ని గానీ మేము వారిపై అవతరింప జేశామా? (36) మేము మానవులకు కారుణ్యపు కమ్మదనాన్ని రుచి చూపించినప్పుడు, వారు దానికి పొంగిపోతారు. స్వయంగా వారు చేసుకున్న చేష్టలు కారణంగా వారిపైకి ఏదైనా ఆపద వచ్చిపడితే, వెంటనే వారు నిరాశకు గురవుతారు. (37) అల్లాహ్ యే తనకు ఇష్టమైన వారి ఉపాధిని వృద్ధిపరుస్తాడు, తక్కువ చేస్తాడు. ఈ విషయాన్ని వారు చూడటం లేదా? నిశ్చయంగా ఇందులో విశ్వసించే వారికి ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి.

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا ۚ فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا ۚ لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ۗ ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ ۗ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿30﴾

مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿31﴾

مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِيَارَهُمْ وَكَانُوا شِيَعًا ۗ كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿32﴾

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا آذَاهُمْ مِنْهُ رَحْمَةٌ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿33﴾

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ ۗ فَتَبَتُّعُوا اللَّهَ ۗ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿34﴾

أَمْ أَرْزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا فَهَوَّيْتَهُمْ بِنَايِكُمْ ۗ لَا تَعْلَمُونَ ﴿35﴾

وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا ۗ وَإِن تُصِيبْهُمْ سَيْئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ ﴿36﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿37﴾

(38) కనుక విశ్వాసి బంధువునకు అతని హక్కును ఇచ్చివేయి, పేదవానికీ, బాటసారికీ ఇచ్చివేయి. అల్లాహ్ ప్రసన్నతను కోరుకునే వారికి ఈ పద్ధతి ఉత్తమమైనది. వారే సాఫల్యం పొందేవారు. (39) ప్రజల సంపదలో చేరి పెరగాలని మీరు ఇచ్చే వడ్డీ అల్లాహ్ దృష్టిలో పెరగదు. అల్లాహ్ ప్రసన్నతను పొందే ఉద్దేశ్యంతో, మీరు ఇచ్చే జకాతు - దానిని ఇచ్చేవారే వాస్తవంగా తమ సంపదను వృద్ధి చేసుకుంటారు. (40) అల్లాహ్ మిమ్మల్ని పుట్టించాడు. తరువాత మీకు ఉపాధిని ఇచ్చాడు. ఆ తరువాత ఆయన మీకు మరణం కలిగిస్తాడు. తరువాత ఆయన మిమ్మల్ని బ్రతికిస్తాడు. మీరు దైవ సమానులుగా నిర్ణయించుకున్న వారిలో, ఎవడైనా ఈ పనులలో ఏ పనికైనా చేసేవాడు ఉన్నాడా? ఈ మానవులు చేసే షిర్కు నుండి ఆయన పరిశుద్ధుడు, మహోన్నతుడు.

فَاتِذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ
السَّبِيلِ ۗ ذَٰلِكَ حَيِّرَ لِلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ
اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٣٨﴾

وَمَا آتَيْتُم مِّن رَّبِّ لَئِيْرِبُوْا فِيْ اَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا
يُرْبُوْا عِنْدَ اللّٰهِ ۗ وَمَا آتَيْتُم مِّن زَكٰوةٍ تُرِيدُوْنَ
وَجْهَ اللّٰهِ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُوْنَ ﴿٣٩﴾

اللّٰهُ الَّذِيْ خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيْتُكُمْ
ثُمَّ يُحْيِيْكُمْ ۗ هَلْ مِنْ شَرِكٍ لَّكُمْ مَّنْ يَّفْعَلُ
مِنْ ذٰلِكُمْ مِّنْ شَيْءٍ ۗ سُبْحٰنَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا
يُشْرِكُوْنَ ﴿٤٠﴾

ع
13
7

20 - 40 వాక్యాలు

వాక్యాల సంబంధం :

ఏక దైవారాధన, పరలోకం వాస్తవమైనవి, పరలోకం రావటానికే ఇహలోకం ఉనికిలోనికి వచ్చింది. దీని అసలు ఉద్దేశం ఇదే. ఇక్కడ మంచివారు - చెడ్డవారు, విశ్వాసులు - అవిశ్వాసులు, పుణ్యాత్ములు - పాపాత్ములు ఉన్నారు. అందరూ సమానులు కాలేరు. పరలోకంలో ఎవరు దేనికి అర్హులు అనేది తేలిపోతుంది. పరలోకం వల్ల మంచివారికి గొప్ప ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. చెడ్డవారిని శిక్షించటం జరుగుతుంది. పరలోకంలో మంచివారికి లాభం ఉంది. చెడ్డవారికి నష్టం ఉంది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

20 : అల్లాహ్ మానవుణ్ణి మట్టితో సృష్టించాడు. జీవిత అవసరాల కోసం, ఆహారం కోసం మానవుడు ప్రయత్నిస్తూ ఉంటాడు. భూమిపై జీవితం గడుపుతాడు. ఇదంతా అల్లాహ్ మహిమే. (అహ్ సనుల్ బయాన్)

21 : అల్లాహ్ మన సుఖం కోసం స్వయంగా మనలో నుండే జంటలను సృష్టించాడు. నికాహ్ ద్వారా ఇద్దరూ కలుస్తారు. ఇద్దరూ పరస్పరం సుఖాలు పంచుకుంటారు. జీవిస్తారు. స్త్రీ పురుషులను కలిపేది ఈ పెళ్ళి సంబంధమే. వారు పరస్పరం ప్రేమానురాగాలతో జీవితం గడుపుతారు. ఇదంతా అల్లాహ్ అనుగ్రహమే. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

22 : అదేవిధంగా అల్లాహ్ సూచనలు ఇంకా ఎన్నో ఉన్నాయి. మీరు మాట్లాడే భాషలు అనేకం ఉన్నాయి. ఇవన్నీ అల్లాహ్ మహిమలే. మీ శరీరం, శరీర అవయవాలు వాటి విధులు, వాటి శక్తులు, మీ ముఖాలు ఆలోచించేవారికి వీటిలో ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి. ఇవన్నీ మానవుణ్ణి అల్లాహ్ ను, పరలోకాన్ని విశ్వసించమని బోధిస్తున్నాయి.

23 : అదేవిధంగా అల్లాహ్ ప్రజల కొరకు రేయింబవళ్ళు ఏర్పాటు చేశాడు. ప్రజలు పగలు తమ అవసరాలు తీర్చుకుంటారు. అలసట చెంది రాత్రి నిద్రపోతారు. ఈ నిద్ర ఒక విధంగా మరణానికి చెందినదే. ఇవన్నీ అల్లాహ్ వరప్రసాదాలే. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

24 : అదేవిధంగా ఉరుములు, మెరుపులు, మేఘాలు ప్రజలు వాటికి భయపడతారు. కాని వర్షం కురవాలని కోరుకుంటారు. వర్షం వల్ల పంటలు పండుతాయి. వర్షాలు పడకపోతే కరవు కాటకాలు వస్తాయి. ఇదంతా అల్లాహ్ ఆదేశానుసారమే జరుగుతున్నది.

25 : అల్లాహ్ సూచనల్లో మరొకటి ఏమిటంటే, ప్రళయం నాడు విశ్వవ్యవస్థ అంతా తారుమారైపోతుంది. ప్రజలందరూ సమాధుల నుండి లేచి నిలబడతారు.

26 : ఈ విశ్వం అంతా అల్లాహ్ దే. అందరూ ఆయన దాసులే. వారికి ఇష్టం ఉన్నా లేకున్నా ఆయన అధీనంలోనే ఉన్నారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

27 : ఒకవేళ ఎవరికైనా ఒక వస్తువును రెండవసారి తయారు చేయటం సులభమైతే, మరి అల్లాహ్ కు కూడా మానవులను రెండవసారి సృష్టించటం చాలా సులభం అవుతుంది. సర్వమహిమలు ఆయన చేతుల్లోనే ఉన్నాయి. ఆయన అందరికంటే గొప్పవాడు. ఏ వస్తువు ఆయనను పోలి లేదు. (సూరా : 11) (అహ్ సనుల్ బయాన్)

28 : బహుదైవారాధనను ఖండిస్తూ ఇలా సంబోధించడం జరిగింది. ఒక సేవకుడు తన యజమాని సేవ చేస్తూ ఆయన ఇచ్చిన దానితోనే తృప్తి పడతాడు. ఆ సేవకుడు మీలో సర్వాధికారిలా కాకూడదని మీరు కోరుకుంటారు. మరి అల్లాహ్ అధికారాల్లో, భాగస్వాములను కల్పించటాన్ని ఎలా ఇష్టపడుతున్నారు? (తైసీరుప్రహ్మాన్)

29 : అవిశ్వాసులు ఎటువంటి ఆధారాలు లేకుండా తమ మనోవాంఛలను అనుసరిస్తున్నారు. మనోవాంఛల ద్వారా, తాతముత్తాతల అనుసరణ ద్వారా సన్మార్గం ఎలా లభిస్తుంది? అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేసిన వారిని ఎవరూ సరకశిక్ష నుండి కాపాడలేరు. సర్వాధికారాలూ అల్లాహ్ చేతుల్లోనే ఉన్నాయి.

30 : అల్లాహ్ యే సర్వాధికారి అని పై వాక్యాల ద్వారా నిరూపించబడింది. ఓ ప్రవక్త! మరియు ఓ ముస్లిములారా! మీరు అల్లాహ్ ఆరాధనపైనే స్థిరంగా ఉండండి. ఇతర ధర్మాల వైపు కన్నెత్తి కూడా చూడకండి. సహజత్వాన్నే అనుసరించండి. ఒక హదీసులో ఇలా ఉంది : ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : “ప్రతి శిశువు తన సహజత్వంతోనే జన్మిస్తుంది. కాని వారి తల్లిదండ్రులు ఆ శిశువును యూదునిగాను, క్రైస్తవునిగాను మార్చివేస్తారు. (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం.1270) ఇంకా అల్లాహ్ సహజత్వాన్ని మార్చకండి. దాన్ని అభివృద్ధి పరచండి. విశ్వాసాన్ని, ఏకత్వాన్ని మీ సంతానానికి నేర్పండి. కాని చాలామంది ఈ సన్మార్గాన్ని వదలి మార్గభ్రష్టత్వానికి గురవుతున్నారు. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

31 : అంటే దేవుని ఏకత్వంపై నిలకడగా, స్థిరంగా ఉండండి. అల్లాహ్ కు భయపడుతూ ఉండండి. సమాజు స్థాపించండి. అవిశ్వాసుల్ని ప్రవర్తించకండి. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

32 : అంటే కొన్ని ఆదేశాలను స్వీకరించి, కొన్నిటిని తిరస్కరించరాదు. కొందరు సన్మార్గాన్ని వదలి వక్రమార్గాన్ని అవలంబించారు. అంతేకాక తామే సత్యంపై ఉన్నామని భావించి సంతోషిస్తూ నిర్భయంలైపోయారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

33 - 35 : ఈ అంశాన్ని సూరె అన్ కబూత్ లో కూడా పేర్కొనటం జరిగింది. కష్ట సమయాల్లో అల్లాహ్ నే మొరపెట్టుకోవటం, సంతోష సమయాలలో ఆయనకు సాటి కల్పించటమూ, వీటికి ఎటువంటి ఆధారాలు లేవు. (అహ్ సనుల్ బయాన్)

<p>(41) మానవులు చేజేతులా సంపాదించుకున్న దాని ఫలితంగానే నేలపైనా, నీటిలోనూ కల్లోలం చెలరేగింది. వారి కొన్ని చేష్టలను వారికి చవిచూపటానికి; బహుశా వారు తమను సంస్కరించుకుంటారేమో అని.</p>	<p>ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿41﴾</p>
<p>36 : మానవుని ఒక చెడు స్వభావాన్ని గురించి సూచించడం జరిగింది. దైవానుగ్రహాలను పొంది విర్రవీగుతాడు. అహంకారిగా ప్రవర్తిస్తాడు. కష్టాలాస్తే నిరాశ చెందుతాడు. అయితే ఇవన్నీ వాడి అకృత్యాల ఫలితాలే. అయితే విశ్వాసులు మాత్రం అలాంటి వారు కారు.</p> <p>ఒక సహీ హదీసులో ఇలా ఉంది : “విశ్వాసి అదృష్టవంతుడు. అతని కొరకు అల్లాహ్ చేసే ప్రతి తీర్పు శుభకరమే. శుభాలు పొంది అల్లాహ్ కు కృతజ్ఞత తెలుపుకుంటాడు. కష్టాలు వస్తే సహనం పాటిస్తాడు. రెండు పరిస్థితుల్లోనూ అతనికి లాభమే లాభం ఉంది.” (సహీహ్ ముస్లిం - హ.నెం.5318) (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)</p> <p>37 : అల్లాహ్ తన ఇష్టం ప్రకారం ఆహారాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. తాను కోరిన వారికి అధిక ధన సంపత్తులు ప్రసాదిస్తాడు. తాను కోరిన వారికి బీదరికానికి గురిచేస్తాడు. ఇందులో విశ్వాసుల కొరకు ఎన్నో సూచనలు, నిదర్శనాలు ఉన్నాయి. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)</p> <p>38 : ఆహారం ఇచ్చేవాడు అల్లాహ్ అయినప్పుడు, అల్లాహ్ నిధుల్లో ఎటువంటి కొరతా లేనప్పుడు దాసుడు పిసివారిగా వ్యవహరించరాదు. తన బంధువులను, స్నేహితులను, బాటసారులను మరువరాదు. వారికి ఉపకారం చేస్తూ ఉండాలి. వారి హక్కులను తీర్చాలి. ఇందులో బంధువుల హక్కుల్ని అన్నిటికంటే ముందు పేర్కొనటం జరిగింది. ఒక హదీసులో ఇలా ఉంది : “పేద బంధువుకు ధర్మం చేస్తే రెండు పుణ్యాలు లభిస్తాయి. ఒకటి : దానం చేసినందుకు. రెండవది : బంధుత్వ హక్కును ఇచ్చినందుకు.</p> <p>ఎల్లప్పుడూ దానధర్మాలు చేసేవారి దృష్టి పరలోకంపై కేంద్రీకృతమై ఉంటుంది. తాము చేసిన ఆ దానధర్మాలు వల్ల వారు దైవప్రీతిని పొందాలని ప్రయత్నిస్తారు. ఇటువంటి వారే పరలోకంలో సాఫల్యం పొందుతారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)</p> <p>39 : “ఒక వ్యక్తి మరో వ్యక్తికి కానుక ఇచ్చి అంతకంటే మంచి వస్తువును ఆశిస్తే, దానికి ఎటువంటి పుణ్యం లభించదు. ఇది ఇబ్నె అబ్బాస్ ఇక్రమ, ముజాహిద్, జిహాక్, ఖతాదాల అభిప్రాయం.</p> <p>ఇబ్నె అబ్బాస్, ఇక్రమల ప్రకారం వడ్డీ రెండు రకాలు. ఒకటి : వ్యాపారంలో వడ్డీ. ఇది ధార్మికంగా నిషిద్ధం. రెండవది : ఇతరులకు ఒక వస్తువును కానుకగా ఇచ్చి అంతకంటే మంచి వస్తువును ఆశించడం. (తైసీరుర్రహ్మాన్)</p> <p>ఒకవేళ అల్లాహ్ ప్రీతి కోసం దానధర్మాలు చేస్తే అల్లాహ్ దాని ప్రతిఫలం అనేక రెట్లు పెంచి ఇస్తాడు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)</p> <p>40 : విగ్రహారాధకుల నుద్దేశించి అల్లాహ్ యే మిమ్మల్ని సృష్టించాడని, ఆయనే మీకు ఆహారం ప్రసాదిస్తున్నాడని, ఆయనే మీకు మరణం ఇస్తాడని, ఆ తరువాత తిరిగి లేవతాడని, ఈ శక్తులన్ని మీరు పూజించే విగ్రహాలకు ఉన్నాయా? మరి ఎందుకు వాటిని ఆరాధిస్తారు? అని ప్రశ్నించడం జరిగింది. అల్లాహ్ మాత్రం ఈ లోపాలు ఏవీ లేనివాడు.</p>	

(42) వారితో ఇలా అను; భూమిపై సంచారం చేసి చూడండి, పూర్వం గతించిన వారి ముగింపు ఎలా జరిగిందో, వారిలో చాలామంది బహుదైవారాధకులే.

(43) కనుక ప్రవక్తా! ఈ సత్యధర్మం వైపు నీ ముఖాన్ని స్థిరంగా నిలుపు - ఆ రోజు రాకమునుపే, ఏ రోజు తొలగిపోయే ఏ అవకాశమూ అల్లాహ్ తరపు నుండి లేదో. ఆ రోజున మానవులు చెదరిపోయి ఒకరి నుండి ఒకరు వేరైపోతారు. (44) అవిశ్వాసానికి పాల్పడినవాడు తన అవిశ్వాసపు దుష్ఫలితాన్ని తానే అనుభవిస్తాడు. మంచి పనులు చేసేవారు తమ కొరకే సాఫల్యమార్గం సుగమం చేసుకుంటున్నారు.

(45) విశ్వసించి మంచి పనులు చేసేవారికి అల్లాహ్ తన అనుగ్రహం నుండి ప్రతిఫలం ఇచ్చేందుకు. నిశ్చయంగా ఆయన అవిశ్వాసులను ప్రేమించడు.

(46) ఇది, ఆయన సూచనలలోనిది. ఆయన వాయువులను పంపుతాడు, శుభవార్తను తెలిపేందుకూ, మీకు తన కారుణ్యాన్ని రుచి చూపేందుకూ, ఇంకా ఈ ఉద్దేశ్యంతో కూడా, పడవలు ఆయన ఆజ్ఞతో ప్రయాణించేటందుకు, మీరు ఆయన అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించేటందుకు. ఆయనకు కృతజ్ఞతలు తెలిపేవారుగా అయ్యేటందుకు. (47) మేము నీకు పూర్వం ప్రవక్తలను వారి జాతుల వైపునకు పంపాము, వారు వారి వద్దకు స్పష్టమైన సూచనలను తీసుకుని వచ్చారు. తరువాత నేరం చేసిన వారికి మేము ప్రతీకారం చేశాము. మేము విశ్వాసులకు సహాయపడటం అనేది వారికి మాపై ఉన్న హక్కు. (48) అల్లాహ్ యే గాలులను పంపేవాడు, అవి మేఘాలను లేపుతాయి, తరువాత ఆయన ఆ మేఘాలను తన ఇష్టం ప్రకారం ఆకాశంలో వ్యాపింపజేస్తాడు, వాటిని ఖండికలుగా విభజిస్తాడు. తరువాత మేఘంలో నుండి వర్షపు బిందువులు కురియటాన్ని నీవు చూస్తావు. ఆయన ఆ వర్షాన్ని తన దాసులలో తనకు ఇష్టమైన వారిపై కురిపించగానే, వారు ఆనందంతో పొంగిపోతారు. (49) వాస్తవానికి దాని అవతరణకు పూర్వం వారు నిరాశకు లోనై ఉండేవారు.

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ ۗ كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ ﴿42﴾

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَدِيمِ ۗ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يُصَدِّقُونَ ﴿43﴾
مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ ۖ وَمَنْ عَمِلْ صَالِحًا فَلَا نَفْسِهِ يَجْهَدُونَ ﴿44﴾

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ ۗ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿45﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيَّاحَ مُبَشِّرَاتٍ وَبَلِّغُكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَلِتَجْرِيَ الْفُلُكُ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿46﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَأَنْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرُمُوا ۗ وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿47﴾

اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهُ فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ كِسْفًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَجْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ ۗ فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿48﴾

وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ يُرْسَلَ عَلَيْهِمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمُبْلِسِينَ ﴿49﴾

(50) అల్లాహ్ కారుణ్యం యొక్క ప్రభావాలను చూడు; నిర్ణీతంగా పడి ఉన్న భూమిని ఆయన ఎలా బ్రతికించి లేపుతాడో! నిశ్చయంగా ఆయన మృతులకు ప్రాణం పోసేవాడు, ఆయన ప్రతి విషయంపై అధికారం కలవాడు. (51) మేము గాలిని పంపితే, దాని ప్రభావం వల్ల వారు తమ పంటలు పసుపు పచ్చగా మారటాన్ని చూస్తే, అప్పుడు వారు అవిశ్వాసంపై మరింత స్థిరపడిపోతారు. (52) ఓ ప్రవక్తా! నీవు మృతులకు వినిపించలేవు. వెనుతిరిగి వెళ్ళిపోయే చెవిటివారికీ నీవు నీ సందేశాన్ని వినిపించలేవు. (53) నీవు అంధులను అపమార్గం నుండి తప్పించి వారికి రుజుమార్గమూ చూపలేవు. నీవు కేవలం మా వాక్యాలను విశ్వసించేవారికే, విధేయతతో తలవంచే వారికే వినిపించగలవు.

(54) బలహీనావస్థ నుండి మీ పుట్టుకను ప్రారంభించినవాడూ, మళ్ళీ ఆ బలహీనత తరువాత మీకు బలాన్ని ప్రసాదించిన వాడూ, ఆ బలం తరువాత మళ్ళీ మిమ్మల్ని బలహీనులుగా, ముసలివారుగా చేసినవాడూ అల్లాహ్ యేకదా! ఆయన తనకు ఇష్టమైన దానిని సృష్టిస్తాడు. ఆయన అన్నీ తెలిసినవాడు, ప్రతి దానిపై అధికారం కలవాడు. (55) ఆ గడియ సంభవించినప్పుడు, నేరస్తులు ప్రమాణాలు చేసి, మేము ఒక గంట సేపు కంటే ఎక్కువ కాలం ఉండలేదు అని అంటారు. ఈ విధంగానే వారు ప్రాపంచిక జీవితంలో మోసపోతూ ఉండేవారు. (56) కాని జ్ఞానమూ, విశ్వాసమూ అనుగ్రహింపబడినవారు ఇలా అంటారు, “దైవలేఖనం ప్రకారం మీరు ప్రళయదినం వరకు పడి ఉన్నారు. కనుక ఇదే ఆ ప్రళయదినం, కాని మీకు తెలియదు.” (57) కనుక ఆ రోజున దుర్మార్గులకు వారి సాకులు ఏ ప్రయోజనాన్నీ కలిగించలేవు. వారిని క్షమాభిక్ష కోరండి అని అడగటమూ జరగదు.

فَانظُرْ إِلَىٰ آثِرِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا ۗ إِنَّ ذَٰلِكَ لَمُبْحَى الْمَوْتَىٰ ۗ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿50﴾

وَلَيْنِ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَّظَلُّوا مِنْ
بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ ﴿51﴾

فَإِنَّكَ لَا تَسْمِعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدَّعَاءَ
إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿52﴾

وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمَىٰ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ ۗ إِنَّ تَسْمِعُ
إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿53﴾

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ
بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا
وَشَيْبَةً ۗ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۗ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ ﴿54﴾

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ ۗ مَا
لَبِثُوا غَيْرَ سَاعَةٍ ۗ كَذَٰلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ ﴿55﴾

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ
فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَىٰ يَوْمِ الْبَعْثِ ۖ فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ
وَلَكِن كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿56﴾

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعِدْرُهُمْ وَلَا
هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿57﴾

<p>(58) మేము ఈ ఖుర్ఆన్ లో మానవులకు అనేక విధాలుగా బోధించాము. నీవు ఏ సూచనను తెచ్చినా, అవిశ్వాసులు, “నీవు అసత్యాన్ని ఆశ్రయించావు” అనే అంటారు. (59) ఈ విధంగా అల్లాహ్ జ్ఞానహీనుల హృదయాలకు ముద్రవేస్తాడు. (60) “కనుక ఓ ప్రవక్తా! సహనంతో ఉండు, నిశ్చయంగా అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యమైనది. నమ్మకం లేని వారు నిన్ను తేలికగా తీసుకోరాదు.”</p>	<p>وَلَقَدْ صَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ ۗ وَلَنْ جِئْتَهُمْ بِآيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ ﴿58﴾ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿59﴾ فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفُّكَ اللَّهُ الْبَاطِلُ ﴿60﴾</p>
<p>41 - 60 వాక్యాల వివరణ</p> <p>వాక్యాల సంబంధం :</p> <p>ఈ వాక్యల్లో ముస్లిములను సత్యంపై నిలకడగా ఉండమని, ఇస్లామీయ ఆదేశాలను పాటించమని, ప్రత్యేకంగా సామూహికంగా నమాజులను పాటించమని, జకాత్ చెల్లించమని, దానివల్ల ముస్లిములు బలం పుంజుకుంటారని, సామూహికంగానూ బలంగా ఉంటారని, నమాజ్ వల్ల అల్లాహ్ హక్కులు తీరుతాయని, దానధర్మాల వల్ల అల్లాహ్ దాసుల హక్కులు తీరుతాయని ఇంకా ఈ గుణాలు కలిగిన జాతి పరలోకంలో తప్పకుండా సాఫల్యం పొందుతుందని పేర్కొనడం జరిగింది.</p> <p>వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :</p> <p>41 : అంటే అల్లకల్లోలం, ఉపద్రవం. దానివల్ల సామూహిక పతనం ఏర్పడుతుంది. సమాజంలో శాంతి భద్రతలు, సుఖసంతోషాలు కొరవడుతాయి. ఇవన్నీ మానవుని పాపాల వల్లే జరుగుతాయి. వీటి ప్రభావం వల్ల మానవులు అల్లాహ్ వైపు తిరుగుతారని, పశ్చాత్తాపం చెందుతారని హెచ్చరించటం జరుగుతుంది. (అహ్సనుల్ బయాన్)</p> <p>43 : అంటే ఆ దినాన్ని రాకుండా ఎవరూ ఆపలేరు. అందువల్ల ప్రళయం రావటానికి ముందు అల్లాహ్ విధేయతను పాటించాలి, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసి తీరాలి. (అహ్సనుల్ బయాన్)</p> <p>44, 45 : ఈ ప్రపంచం కర్మభూమి. ఇక్కడ మానవుణ్ణి పరలోక సాఫల్యం కోసం ప్రయత్నించమని పంపడం జరిగింది. ఇస్లాంను కాదని ఇతర మార్గాలను ఆచరించేవారు తీర్పుదినం నాడు పరాభవం పాలౌతారు. అల్లాహ్ కు అవిశ్వాసులంటే ఇష్టం లేదు. సత్కార్యాలు చేసేవారు స్వర్గంలోనికి ప్రవేశిస్తారు. అల్లాహ్ తన కారుణ్యం ద్వారా గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)</p> <p>46 : అంటే అల్లాహ్ వర్షానికి ముందు గాలులను శుభవార్తలుగా పంపిస్తాడు. వర్షం వల్ల పంటలు పండుతాయి. ఆహారం ఉత్పత్తి అవుతుంది. ఈ అనుగ్రహాలన్ని కృతజ్ఞతలు తెలుపుకునేందుకు ప్రసాదించడం జరుగుతుంది. వాటిని నిర్లక్ష్యం చేయటంగాని, కృతఘ్నతకు పాల్పడటం గానీ చేయకండి.</p> <p>48, 49 : అల్లాహ్ తన మహిమ వల్ల గాలులను పంపిస్తాడు. ఆ గాలులు మేఘాలను తోలుకుపోతాయి. అవి ఆకాశంలో వ్యాపిస్తాయి. ఆ మేఘాలు చల్లబడి వర్షంగా కురుస్తాయి. దాన్ని చూసి ప్రజలు సంతోషిస్తారు. భూమి సస్యశ్యామలంగా మారుతుంది. (తైసీరుర్రహ్మాన్)</p>	

50 : వర్షం ద్వారా భూమికి జీవం పోసినట్లు, తీర్పుదినం నాడు ప్రజలను మరలా లేపటం జరగుతుంది. ఎందుకంటే అల్లాహ్ అన్నీ తెలిసినవాడు, సర్వశక్తిమంతుడు. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

52, 53 : అవిశ్వాసులను అంధులుగా, చెవిటివారుగా పోల్చటం జరిగింది. ఓ ప్రవక్తా! మీ మాటలను మృతులు, చెవిటివారు ఎలా వినలేరో, అంధులు ఎలా చూడలేరో, అదేవిధంగా వీరు మార్గభ్రష్టత్వంలో చాలా దూరం పోయి ఉన్నారు. మీ సందేశాన్ని కేవలం విశ్వాసులే స్వీకరించగలరు. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

54 : ఇక్కడ అల్లాహ్ తన మరో మహత్వాన్ని చూపిస్తున్నాడు. అదేమిటంటే మానవుణ్ణి వివిధ దశల ద్వారా ముందుకు నడిపిస్తాడు. కాని అతడి మూలం మాత్రం మట్టి. ముందు వీర్యపు చుక్కగా మారుతాడు. ఆ తరువాత దాన్ని మాంసం ముద్దగా మారుస్తాడు. ఇంకా దాన్ని ఎముకలుగా మారుస్తాడు. వాటిపై మాంసాన్ని ధరిస్తాడు. ఆ పరిపూర్ణ శరీరంలో తన ఆత్మను ఊదుతాడు. ఆ తరువాత పసితనం నుండి ముసలితనానికి చేర్చుతాడు. ఆ అల్లాహ్ యే మిమ్మల్ని మళ్ళీ ఉనికిలోనికి తెస్తాడు. ఆయనే సర్వశక్తిమంతుడు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

55 : అవిశ్వాసులు ఇహలోకంలోను, పరలోకంలోనూ అజ్ఞానులుగానే ఉంటారు. తీర్పుదినం నాడు ప్రమాణాలు చేసి మేము ఇహలోకంలో ఒక్క గడియ మాత్రమే ఉన్నామని, మాకు సరిదిద్దుకునే అవకాశమే దొరకలేదని సాకులు వెదుకుతారు. (ఇబ్నె కసీర్)

58 : పరలోకం గురించి, మరణానంతర జీవితం గురించి, విచారణ గురించి విశదపరచిన తరువాత ప్రవక్త (స)ను ఉద్దేశించి, మేము మానవుల మార్గదర్శకం కోసం ఖుర్ఆన్ లో అనేక ఉదాహరణలు ఇచ్చామని, ఇది ఏకత్వాన్ని, ప్రవక్తల సత్యసంధతనూ, మరణానంతర జీవితం లాంటి వాస్తవాలను స్పష్టపరుస్తుందని మీరు ఏదైనా మహత్వం చూపినా దాన్ని మంత్రజాలంగా పరిగణిస్తారు అని అల్లాహ్ వ్యక్తపరిచాడు. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

59 : సత్యాన్ని తిరస్కరించే హృదయాలకు అల్లాహ్ సీలువేస్తాడు. ఇటువంటి వారు ఎన్ని మహత్వాలు, మహిమలు చూపించినా విశ్వసించరు. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

60 : ప్రవక్త (స) ను ఉద్దేశించి అవిశ్వాసుల వ్యతిరేకత పట్ల, బాధ కలిగించే మాటల పట్ల సహనం వహించమని అల్లాహ్ చేసిన వాగ్దానం నెరవేరుతుందని ఓదార్చటం జరిగింది. (అహ్ సనుల్ బయాన్)

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

31. సూర లుఖ్యాన్ పరిచయం

సూరహ్ లుఖ్మాన్ మక్కాలో అవతరించింది. ఇందులో 34 వాక్యాలు, 4 రుకూలు ఉన్నాయి. ఈ సూరహ్ లోని రెండవ రుకూలో లుఖ్మాన్ (అ) తన కుమారునికి చేసిన హితబోధ ఉంది. ఈ కారణంగా దీని పేరు లుఖ్మాన్ అని పెట్టబడింది. ఈ సూరహ్ లో విగ్రహారాధనను ఖండించడం, దేవుని ఏకత్వాన్ని సమర్థించడం జరిగింది. తాతముత్తాతల అంధానుసరణను విడువమని, ముహమ్మద్ (స) బోధిస్తున్న బోధనల పట్ల ఆలోచించమని పిలుపు ఇవ్వడం జరిగింది.

ఇదేమీ కొత్త పిలుపుకాదని, విద్యావంతులు, జ్ఞానులు వివేకవంతులు ఇలాంటి పిలుపే ఇచ్చేవారని, ఈనాడు ముహమ్మద్ (స) పలుకుతున్న పలుకులే మీ ప్రాంతానికి చెందిన లుఖ్యాన్ అనే గొప్ప వివేకవంతుడు కూడా బోధించేవాడని గుర్తు చేయటం జరిగింది.

లుఖ్యాన్ (అ) ప్రవక్త అని అనటానికి ఎటువంటి ఆధారాలు లేవు. ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి), ఆయన హబ్షీ బానిస అనే వద్రంగి అని అభిప్రాయపడ్డారు. ఏది ఏమైనా ఆయన అల్లాహ్ దాసులు, వివేకవంతులు, జ్ఞానులు.

31. సూర లుఖ్యాన్

ఆయత్లు : 34

అవతరణ : మక్కాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

- (1) అలిఫ్, లామ్, మీమ్.
- (2) ఇవి వివేకంతో నిండి ఉన్న గ్రంథంలోని ఆయత్లు.
- (3) సజ్జనులకు మార్గమును చూపేవీ మరియు కారుణ్యమూను.
- (4) వారు నమాజును స్థాపిస్తారు. జకాత్ ఇస్తారు. పరలోకం పట్ల దృఢమైన నమ్మకం కలిగి ఉంటారు.
- (5) ఇటువంటి వారే తమ ప్రభువు తరపు నుండి లభించిన రుజుమార్గంలో ఉన్నారు. వారే సాఫల్యం పొందేవారు.

﴿ 4 ﴾ ﴿ 31 ﴾ ﴿ 34 ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿ 1 ﴾

﴿ 2 ﴾ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

﴿ 3 ﴾ هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ

﴿ 4 ﴾ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ

أُولَئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ

﴿ 5 ﴾ الْمُفْلِحُونَ

(6) ఎటువంటి జ్ఞానం లేకుండానే ప్రజలను అల్లాహ్ మార్గం నుండి తప్పించటానికి, ఈ మార్గం వైపునకు పిలిచే పిలుపును ఎగతాళి చేయటానికి మానవులలోనే మనస్సును రంజింపజేసే విషయాన్ని కొనుక్కొని తీసుకువచ్చేవాడు కూడా ఒకడు ఉంటాడు; అటువంటి వారికి తీవ్ర అవమానకరమైన శిక్ష పడుతుంది. (7) అతనికి మా వాక్యాలు వినిపించినప్పుడు, అతను వాటిని అసలు విననేలేదన్నట్లుగా, అతని చెవులలో చెవుడు ఉన్నట్లుగా అహంకారంతో తన ముఖాన్ని తిప్పుకుంటాడు. సరే మంచిది, వ్యధాభరితమైన ఒక శిక్ష ఉన్నది అనే శుభవార్తను అతనికి వినిపించు. (8) అయితే విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసేవారికి వరాలతో నిండియున్న ఉద్యానవనాలు ఉన్నాయి. (9) వాటిలో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. ఇది అల్లాహ్ చేసిన సత్యవాగ్దానం. ఆయన శక్తిమంతుడు, మరియు వివేకవంతుడు. (10) ఆయన, ఆకాశాలను నీవు చూడగలిగే స్తంభాలు లేకుండానే సృష్టించాడు. ఆయన భూమిలో పర్వతాలను అమర్చాడు, మీతోపాటు దొర్లిపోకుండా ఉండేటందుకు. ఆయన అన్ని రకాల జంతువులను భూమిలో వ్యాపింపజేశాడు, ఆకాశం నుండి నీళ్ళను కురిపించాడు. భూమిలో రకరకాల శ్రేష్టమైన పదార్థాలను పండించాడు. (11) ఇది అల్లాహ్ సృష్టి. ఇక నాకు చూపండి. ఈ ఇతరులు ఏమి సృష్టించారో? అసలు విషయమేమిటంటే, ఈ దుష్టులు సృష్టమైన వక్రమార్గానికి గురి అయ్యారు.

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۖ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا ۗ
أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٦﴾

وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِ آيَاتُنَا وَوَلَّى مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ
يَسْمَعْهَا كَأَنَّ فِي أُذُنَيْهِ وَقْرًا ۖ فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ
أَلِيمٍ ﴿٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ
النَّعِيمِ ۗ ﴿٨﴾

خَالِدِينَ فِيهَا ۗ وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا ۗ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٩﴾

خَلَقَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَالْأَرْضَ فِي
الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيهَا مِنْ
كُلِّ دَابَّةٍ ۗ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا
فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ ﴿١٠﴾

هَذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ
دُونِهِ ۗ بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿١١﴾

1 - 11 వాక్యాలు

2 : ఈ వాక్యం ద్వారా ఖుర్ఆన్ యొక్క ప్రాముఖ్యతను, ప్రత్యేకతను, విశిష్టతను ప్రజలకు తెలియజేయటం జరిగింది. అంటే ఖుర్ఆన్ వాక్యాలు వివేకపూరితమైనవి. ప్రళయం వరకు ఈ గ్రంథాన్ని ఎవరూ రద్దు చేయలేరు. ఈ గ్రంథం లోపాలకు, కొరతలకు అతీతమైనది. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

3 : ఈ గ్రంథం సత్కార్యాలు చేసేవారికి మార్గదర్శకం, కారుణ్యమూను. వ్యాఖ్యాతలు దీనికి రెండు అర్థాలు

(12) మేము లుఖ్యాన్కు వివేకాన్ని ప్రసాదించాము. అతను అల్లాహ్కు కృతజ్ఞుడు కావాలని, ఎవడైనా కృతజ్ఞతలు తెలిపితే, అతని కృతజ్ఞతలు అతనికే లాభకరం, ఎవడైనా కృతఘ్నతకు పాల్పడితే నిజానికి అల్లాహ్ అతీతుడు, తనకు తానే స్తుతిపాత్రుడు.

(13) లుఖ్యాన్ తన కుమారునికి హితబోధ చేసిన విషయాన్ని జ్ఞాపకం తెచ్చుకో. అప్పుడు అతను ఇలా అన్నాడు, “కుమారా! దేవునికి భాగస్వాములుగా ఎవరినీ చేర్చకు, నిజం ఏమిటంటే, ఇతరులను దేవునికి భాగస్వాములుగా చేర్చటం పరమ దుర్మార్గం.” (14) మానవుడు తన తల్లిదండ్రుల హక్కును గుర్తించాలని స్వయంగా మేము అతనికి నిర్దేశించాము. అతని తల్లి బలహీనతపై బలహీనతను సహించి అతనిని తన కడుపున మోసింది. అతను పాలు విడిచిపెట్టటానికి రెండు సంవత్సరాలు పట్టింది. ఇందుకే మేము అతనికి ఇలా బోధించాము, “నాకు కృతజ్ఞుడవై ఉండు, నీ తల్లిదండ్రులకు కృతజ్ఞతలు తెలుపు. నా వైపునకే నీవు మరలి రావలసి ఉన్నది.

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ ۖ وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿١٢﴾

وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ ۚ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ ۖ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهْنًا عَلَى وَهْنٍ وَفِطْلَهُ فِي عَآمَيْنِ أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ ۖ إِلَى الْبَصِيرَةِ ﴿١٤﴾

పేర్కొన్నారు. ఒకటి సత్కార్యాలు చేసేవారు, రెండు హాదీసె జిబ్రయీల్లోని ఎహ్సాన్లా అల్లాహ్ను ఆరాధించేవారు. (త్రైసీరుద్రహ్యన్)

6 : పై వాక్యాల్లో అదృష్టవంతులను గురించి పేర్కొనటం జరిగింది. ఈ వాక్యాల్లో దురదృష్టవంతులను గురించి, దౌర్భాగ్యులను గురించి, పరలోకం పట్ల ఏమరుపాటుకు గురై ఉన్న వారి గురించి, ఆటపాటల్లో నిమగ్నమయి ఉన్నవారి గురించి పేర్కొనటం జరిగింది. వీటి కారణంగా మానవులు రుజుమార్గం నుండి తప్పిపోవటం యదార్థం. ధర్మంపట్ల ఎగతాళిగా, వేళాకోళంగా ప్రవర్తిస్తారు. ఇటువంటివారందరూ తీర్పుదినం నాడు వ్యధాభరితమైన శిక్షకు గురవుతారు. (త్రైసీరుద్రహ్యన్)

7 : ఇహలోక ప్రియుల గుణాల్ని ఇక్కడ పేర్కొనడం జరిగింది. వారి ముందు ఖుర్ఆన్ పఠించబడితే అహంభావంతో ఏమీ విననట్లు వెనుతిరిగి పారిపోతారు. ఇటువంటి వారందరికీ కూడా వ్యధాభరితమైన శిక్ష యొక్క శుభవార్త ఉంది. (త్రైసీరుద్రహ్యన్)

10 : ఇందులో అల్లాహ్ యొక్క శక్తియుక్తులనూ, మహిమలను, మహత్వాలను గురించి పేర్కొనటం జరిగింది. ఈ విశ్వంలోని ప్రతి వస్తువును ఆయన తన స్వశక్తితో సృష్టించాడు. ఆకాశాన్ని మీకు కానరాని స్తంభాలతో నిలబెట్టాడు. ఎందుకంటే వాటిని నీ కళ్ళు చూడలేవు. అంతేకాక భూమి కదలకుండా పర్వతాలను నాటాడు. భూమిలో అనేక రకాల జంతువులను వ్యాపింపజేశాడు. వాటిని మానవులు తింటారు. వాటిపై స్వారీ చేస్తారు. వస్తువులను మోయటానికి ఉపయోగిస్తారు. అంతేకాక అందం కొరకు, ఆహ్లాదం కొరకు కూడా వాటిని ఉంచుతారు. ఆకాశం నుండి వర్షం కురిపించి అనేక రకాల పంటలను, పండ్లను పండించాడు. వీటిలో మానవుల కొరకు ఎన్నో లాభాలు ఉన్నాయి. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

(15) ఒకవేళ నీవు తెలియని వారి నెవరినైనా నాకు భాగస్వామిగా చేర్చు అని వారు నిన్ను బలవంతం చేస్తే, వారి మాటను ఏమాత్రం వినకు, ప్రపంచంలో వారి పట్ల సద్భావంతో మెలుగుతూ ఉండు; కాని నా వైపునకు మరలిన వ్యక్తి మార్గాన్నే అనుసరించు. తరువాత మీరంతా నా వైపునకే మరలవలసి ఉంది. అప్పుడు నేను మీకు తెలుపుతాను, మీరు ఏమి చేస్తూ ఉండేవారో. (16) “కుమారా! ఒక వస్తువు, అది ఆవగింజంత ఉన్నప్పటికీ అది కొండ రాయిలోగాని, ఆకాశాలలోగాని, భూమిలో గాని, ఎక్కడ దాగి ఉన్నా, అల్లాహ్ దానిని బయటికి తీసుకువస్తాడు. ఆయన సూక్ష్మగ్రాహి మరియు సర్వజ్ఞుడు. (17) కుమారా! నమాజును స్థాపించు, మంచిని ఆజ్ఞాపించు, చెడు పనుల నుండి నిరోధించు. ఏ కష్టం కలిగినా దానికి సహనం వహించు. ఈ విషయాలు ప్రత్యేకంగా ఆజ్ఞాపించ బడిన విషయాలు. (18) జనుల ముందు ముఖం ప్రక్కకు తిప్పి మాట్లాడకు. భూమిపై నిక్కుతూ నడవకు, అహంభావి, బడాయికోరు అయిన ఏ వ్యక్తినీ అల్లాహ్ ప్రేమించడు. (19) నీ నడకలో సమమైన తూకం పాటించు, నీ కంఠస్వరాన్ని కొంచెం తగ్గించు, అన్ని స్వరాల కంటే అతి చెడ్డ స్వరం గాడిద స్వరం.”

وَإِنْ جَاهَدَكَ عَلَىٰ أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ ۖ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبُهَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا ۚ وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ۚ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

يُنَبِّئُ أَتْمَاهَا إِنْ تَكِ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ ۖ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿١٦﴾

يُنَبِّئُ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَآمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ ۖ إِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿١٧﴾

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾

وَاقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَاعْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ ۖ إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ﴿١٩﴾

12 - 19 వాక్యాల వివరణ

వాక్యాల సంబంధం : వెనుకటి వాక్యాల్లో ఖుర్ఆన్ గ్రంథం వివేకవంతమయినదని, మార్గదర్శకత్వం అనీ, కారుణ్యం అనీ, ఇందులో సత్యాసత్యాలు ప్రస్ఫుటం చేయబడ్డాయని, అయితే అవిశ్వాసులు అల్లాహ్ సృష్టితాలని అల్లాహ్ కు సాటి కల్పిస్తున్నారనీ, ఇది తప్పుడు నమ్మకం అనీ, అల్లాహ్ యే భూమ్యాకాశాలకూ సృష్టికర్త అని అల్లాహ్ యే సూర్యచంద్రాదులను సృష్టించాడని, భూమి నుండి పంటలను పండించాడనీ పేర్కొనటం జరిగింది.

ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో ఓ అరబ్బులారా! మీరు లుఖ్మాన్ (అ)ను మహా బుద్ధిమంతునిగా భావిస్తారు. మరి ఆయన (అ) బోధనలను గురించి ఆలోచించరెందుకు? ఆయన తన కుమారుణ్ణి కేవలం అల్లాహ్ నే ఆరాధించాలని, విగ్రహాలను పూజించకూడదని, ఇది మహాపాపమని బోధించారు. మరి మీరు మీ సంతానాన్ని విగ్రహారాధన చేయమని ఆదేశిస్తున్నారు. ఇది ఎంత అవివేకం?

<p>(20) భూమిలోనూ, ఆకాశాలలోనూ ఉన్న సకల వస్తువులను అల్లాహ్ మీకు వశం చేసిన విషయాన్నీ తన గోచర, అగోచర వరాలను మీకు ఇచ్చిన విషయాన్నీ మీరు చూడటం లేదా? అయినా, పరిస్థితి ఎలా ఉందంటే, మానవులలో కొందరు అల్లాహ్ ను గురించి వాదులాడుతున్నారు. వారివద్ద ఏ జ్ఞానమూ, ఏ మార్గదర్శకత్వమూ, వెలుగును చూపే ఏ గ్రంథమూ లేకుండానే.</p>	<p>أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَاَسْبَغَ عَلٰیكُمْ نِعْمَهُ ظَاهِرَةً وَّ بَاطِنَةً ۗ وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَّ لَا هُدٰى وَّ لَا كِتٰبٍ مُّبِينٍ ﴿20﴾</p>
<p>12 - 19 వాక్యాల వ్యాఖ్యానం</p> <p>12 : లుఖ్యాన్ గురించి సూరహ్ ప్రారంభంలో పేర్కొనటం జరిగింది. అల్లాహ్ ఆయనకు వివేకాన్ని ప్రసాదించాడు. చాలామంది ఖుర్ఆన్ వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం ఈయన సూడాన్ ప్రాంతానికి చెందినవారు. మరొక అభిప్రాయం ప్రకారం ఇతను దావూద్ (అ) కాలంలో బనీ ఇస్రాయిల్ యొక్క న్యాయమూర్తిగా నియమించబడ్డారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)</p> <p>వివేకం అంటే బుద్ధిజ్ఞానాలు, ధార్మిక ముందుచూపు, ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్ కు భయపడుట, అల్లాహ్ చింతనలోనే ఉండుట. మరోవిధంగా అల్లాహ్ కు కృతజ్ఞులై జీవించుట. అంటే దాసుడు ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్ ను ప్రార్థిస్తూ, ఆరాధిస్తూ, దైవానుగ్రహాలను పొంది అల్లాహ్ కు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకోవాలి. అల్లాహ్ అక్కరలేనివాడు. కృతజ్ఞతలు చూపితే మరింత అధికంగా ప్రసాదిస్తాడు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)</p> <p>14. లుఖ్యాన్ తన కుమారుణ్ణి అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించరాదని వారించిన తరువాత తల్లిదండ్రుల పట్ల మంచిగా ప్రవర్తించమని, అల్లాహ్ తరువాత మంచి ప్రవర్తనకు అర్హులు తల్లిదండ్రులేనని ఉపదేశించారు. దీని గురించి సూరతుల్ ఇస్రాయిల్ కూడా పేర్కొనటం జరిగింది. (అహ్ సనుల్ బయాన్)</p> <p>16 : లుఖ్యాన్ ప్రస్తావనలో భాగంగా - ఒకవేళ ఆవగించజత పుణ్యం లేదా పాపం చేసిన అది రాతి బండల క్రింద ఉన్నా విశ్వంలో ఎక్కడ ఉన్నా తీర్పుదినం నాడు అల్లాహ్ దాన్ని తీసుకువస్తాడు. ఆయన ఎంతో సూక్ష్మగ్రాహి, అన్ని తెలిసినవాడు అని కూడా గుర్తుచేయటం జరిగింది. (తైసీరుర్రహ్మాన్)</p> <p>17 : లుఖ్యాన్ తన కుమారుణ్ణి నమాజ్ స్థాపించమని ఆదేశించారు. అంటే దాని నియమ, నిబంధనలను దృష్టిలో ఉంచుకొని ఆచరించాలి. ఎల్లప్పుడూ మంచినే ఆదేశించాలి. ఈ మార్గంలో నీకు కలిగే కష్టాలను భరించాలి. ఎందుకంటే విషయాలన్నీ అల్లాహ్ వైపునకే మరలుతాయి. (తైసీరుర్రహ్మాన్)</p> <p>18 : ఓ నా కుమారా! నీవు ప్రజలతో మాట్లాడినా, ప్రజలు నీతో మాట్లాడినా వారిని హీనంగా భావించకు. అహంకారంగా ప్రవర్తించి ముఖం త్రిప్పి మాట్లాడకు. వారితో మంచిగా, వినయవిధేయతలో సంతోషం వ్యక్తం చేస్తూ మాట్లాడు. ఇంకా భూమిపై నిక్కుతూ నడవకు. ఎందుకంటే అల్లాహ్ అహంకారులన్నా, బడాయి చెప్పుకునేవారన్నా ఇష్టపడడు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)</p> <p>19. అంటే సోమరితనంగానీ, అలసత్వంగానీ ప్రదర్శించరాదు. అతిగా తొందరపడకూడదు కూడా. నెమ్మదిగా, నిదానంగా నడవాలి. మరోచోట, అల్లాహ్ దాసులు భూమిపై నిదానంగా నడుస్తారు. (ఫుర్ఖాన్ : 63) అని ఉంది. మాట్లాడితే చిన్న స్వరంతో మాట్లాడు. అనవసరంగా గొంతెత్తి బిగ్గరగా మాట్లాడకు. ఇతరులకు బాధ కలుగుతుంది. అన్నిటికంటే చెడ్డ శబ్దం గాడిదది. (అహ్ సనుల్ బయాన్)</p>	

(21) అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన దాన్ని అనుసరించండి అని వారితో అన్నప్పుడు, వారు, “మా పూర్వీకులు దేనిపై నడుస్తూ ఉండగా మేము చూశామో, దానినే మేము అనుసరిస్తాము” అని అంటారు. పైతాను వారిని జ్వలించే అగ్ని వైపునకే ఆహ్వానిస్తూ ఉండినప్పటికీ వీరు వారినే అనుసరిస్తారా? (22) ఏ వ్యక్తి అయితే తనను తాను అల్లాహ్ కు సమర్పించుకుంటాడో, ఆచరణ రీత్యా సద్వర్తనతో, అతను నిజానికి నమ్మదగిన ఒక ఆధారాన్ని పట్టుకున్నాడు. సకల వ్యవహారాలకు సంబంధించిన చివరి తీర్పు అల్లాహ్ చేతులలోనే ఉన్నది, (23) ఇక ఎవడైనా అవిశ్వాసానికి పాల్పడితే, అతని అవిశ్వాసం నిన్ను దుఃఖానికి గురిచేయకూడదు. వారు మరలిరావలసినది మా వైపునకే కదా. అప్పుడు మేము వారికి తెలుపుతాము, వారు ఏమేమి చేసివచ్చారో. నిశ్చయంగా అల్లాహ్, హృదయాలలో దాగివున్న రహస్యాలను సైతం ఎరుగును. (24) మేము వారికి కొంతకాలం ప్రపంచంలో సుఖాలను అనుభవించే అవకాశాన్ని ఇస్తున్నాము, తరువాత వారిని అశక్తులుగా చేసి ఒక కఠోర యాతన వైపునకు లాగుకొనిపోతాము.

(25) ఒకవేళ వారిని నీవు, భూమినీ, ఆకాశాలనూ ఎవడు సృష్టించాడు అని అడిగితే వారు “అల్లాహ్” అని తప్పకుండా అంటారు. ఇలా అను, “అల్ హమ్ దులిల్లాహ్” (అల్లాహ్ మాత్రమే సృష్టించదగినవాడు). కాని వారిలో చాలామంది ఎరుగరు,

(26) ఆకాశాలలోనూ భూమిపైనా ఉన్నదంతా అల్లాహ్ దే. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ అక్కరలేనివాడు, తనకు తానే స్తోత్రాలకు అర్హుడు.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا ۖ أَوْلَوْ كَانَ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿21﴾

وَمَنْ يُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ ۖ وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿22﴾

وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزِنُنَا ۖ كُفْرَهُ ۖ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ۖ فَنُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿23﴾

ثُمَّ نَعْتُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿24﴾

وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ ۗ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ ۖ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿25﴾

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿26﴾

(27) భూమిపై ఉన్న వృక్షాలన్నీ కలములై, సముద్రం సిరాగా మారినా దానికి ఇంకా ఏడు సముద్రాల సిరాను కలిపినా, అప్పటికీ అల్లాహ్ మాటలు రాయడానికి పూర్తికావు. నిస్సంశయంగా అల్లాహ్ మహాశక్తిసంపన్నుడు. మహా వివేకవంతుడూను, (28) మీ మానవులందరినీ సృష్టించటం, తరువాత మళ్లీ వారిని బ్రతికించి లేపటం అనేది కేవలం ఒక మానవుణ్ణి బ్రతికించి లేపటం వంటిదే. యదార్థ మేమిటంటే, అల్లాహ్ సర్వమూ వినేవాడు, సర్వమూ చూసేవాడూను. (29) అల్లాహ్ రాత్రిని పగలులోకి, పగలును రాత్రిలోకి చొప్పించటాన్ని నీవు చూడటం లేదా? ఆయన సూర్యచంద్రులను నియమబద్ధంగా చేసి ఉంచాడు. అన్నీ ఒక నిర్ణీత కాలం వరకు సాగిపోతున్నాయి. నీవు ఏది చేసినా అది అల్లాహ్ కు తెలుసు అని

(30) నీవు ఎరుగవా? ఇదంతా ఎందుచేతనంటే అల్లాహ్ యే సత్యం కాబట్టి, ఆయనను కాదని వారు పిలిచేవన్నీ అసత్యాలు కాబట్టి, ఇంకా అల్లాహ్ యే మహనీయుడూ మహోన్నతుడూ కాబట్టి.

(31) అల్లాహ్ తన అనుగ్రహంతో నావను సముద్రంలో పయనింపజేయటాన్ని నీవు గమనించటం లేదా? నీవు తన సూచనలు కొన్నింటిని చూపాలని? వాస్తవంగానే ఇందులో ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి, సహనం, కృతజ్ఞతా భావం కల ప్రతి వ్యక్తికొరకు. (32) వారి మీదకు ఒక కెరటం కప్పుల మాదిరిగా క్రమ్ముకొని వచ్చినప్పుడు వారు అల్లాహ్ కు మొరపెట్టుకుంటారు, తమ ధర్మాన్ని పూర్తిగా ఆయనకే ప్రత్యేకం చేసుకొని. తరువాత ఆయన వారిని రక్షించి నేల మీదకు చేరవేసినప్పుడు, వారిలో కొందరు ఊగిసలాడతారు. మా సూచనలను ద్రోహి, కృతఘ్నుడూ అయిన వ్యక్తి తప్ప మరెవ్వడూ తిరస్కరించడు.

وَلَوْ أَنَّ مَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ
يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةَ أَبْحُرٍ مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ
اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿27﴾

مَا خَلَقَكُمْ وَلَا بَعَثَكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ
إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿28﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُوسِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوسِّجُ النَّهَارَ
فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلَّ يَجْرِئٍ إِلَى
أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿29﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ
الْبَاطِلُ ۗ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيمُ الْكَبِيرُ ﴿30﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ
لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ
صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿31﴾

وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَوَّجٌ كَالظُّلَلِ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ
لَهُمُ الدِّينَ ۗ فَلَمَّا نُجِّهُهُمْ إِلَى الْبَرِّ قَمِنُوا
مُقْتَصِدِينَ ۗ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ
كَفُورٍ ﴿32﴾

<p>(33) మానవులారా! మీ ప్రభువు ఆగ్రహం నుండి మిమ్మల్ని మీరు రక్షించుకోండి. ఏ తండ్రి తన కుమారునికి బదులుగా ముందుకు రాని, ఏ కుమారుడూ తన తండ్రికి బదులుగా నిలబడని ఆ రోజుకు భయపడండి. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యం. కనుక ఈ ఐహిక జీవితం మిమ్మల్ని మోసానికి గురిచేయకూడదు. (34) వంచకులు మిమ్మల్ని అల్లాహ్ విషయంలో వంచనకు గురి చేయకూడదు. ఆ గడియకు సంబంధించిన జ్ఞానం అల్లాహ్ వద్ద మాత్రమే ఉన్నది. ఆయనే వర్షాన్ని కురిపిస్తాడు, తల్లుల గర్భాలలో పెరుగుతున్నదేమిటో ఆయనే ఎరుగును. తాను రేపటి రోజున ఏమీ సంపాదించనున్నదో ఏ ప్రాణి ఎరుగదు. ఏ భూభాగంపై తనకు మృత్యువు రానున్నదో ఏ వ్యక్తి ఎరుగదు, అల్లాహ్ అంతా తెలిసినవాడూ, అన్నీ ఎరిగినవాడూను.</p>	<p>يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ وَأَحْشُوا يَوْمًا لَا يَجْزِي وَالِدٌ عَنِ وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَارٍ عَنِ وَالِدِهِ شَيْئًا ۗ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا ۗ وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿٣٣﴾</p> <p>إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ ۖ وَيُنزِّلُ الْغَيْثَ ۖ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ ۗ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا ۗ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿٣٤﴾</p>
<p>20 - 34 వాక్యాల వివరణ వాక్యాల సంబంధం : అవిశ్వాసుల నుద్దేశించి భూమ్యాకాశాలను అల్లాహ్ సృష్టించాడని మీరు అంగీకరిస్తున్నారని, మరి ఆరాధనకు, విధేయతకు, కృతజ్ఞతకు ఇతరులెలా అర్హులు కాగలరు? మీకు ఆహారం ప్రసాదిస్తున్న అల్లాహ్నే ఆరాధించాలి. ఇతరులకు కృతజ్ఞతలు తెలుపటం ఘోర అపరాధం. అదేవిధంగా నీరు, ధాన్యాలు, ఫలాలు ప్రసాదించిన వానినే ఆరాధించాలి. అల్లాహ్ కు విగ్రహాలకు ఎంతో తేడా ఉంది. అల్లాహ్ సృష్టికర్త, విగ్రహాలు సృష్టితాలు. అల్లాహ్ మహాశక్తిమంతుడు, విగ్రహాలు శక్తిహీనులు. ప్రపంచంలోని చెట్లన్నీ కలములుగా మారినా, సముద్రాలన్నిటి నీరు సిరాగా మారినా అల్లాహ్ ప్రశంసలు తరగవు. అల్లాహ్ చాలా గొప్పవాడు. వాక్యాల వ్యాఖ్యానం : 21 : ప్రవక్త (స)ను విశ్వసించమని, దైవగ్రంథాన్ని అనుసరించమని అవిశ్వాసులకు హితబోధ చేసినప్పుడు, వారు మేము మా తాతముత్తాతల మార్గాన్నే అనుసరిస్తామని, విగ్రహాలను పూజిస్తామని అంటారు. వీరు షైతాన్ మార్గాన్ని అనుసరిస్తున్నారు. షైతాన్ వారిని నరకం వైపు తీసుకొని పోతాడు. (త్రైసిరుద్రహ్యన్) 22, 23 : కేవలం అల్లాహ్ ప్రీతి కొరకే సత్కార్యాలు చేసేవారికి, విధేయత చూపేవారికి, ఆయన మార్గాన్ని అనుసరించేవారికి, నిషిద్ధాలకు దూరంగా ఉండేవారికి శిక్షించడం జరగదని చెప్పబడింది. అయితే మొండిగా అవిశ్వాసాన్నే అనుసరించేవారిని గురించి విచారించకండి. వారు మా వైపునకే మరల్చబడేవారు. మేమే వారిని విచారించడం జరుగుతుంది అని ప్రవక్త (స)ను ఓదార్చడం జరిగింది. 27 : ఈ వాక్యంలో అల్లాహ్ గొప్పతనాన్ని ఔన్నత్యాన్ని కొనియాడటం జరిగింది. భూమిపై ఉన్న నీరంతా సిరాగా మారినా మానవుడు అల్లాహ్ గొప్పతనాలను వ్రాసినా సిరా అయిపోతుంది. కాని అల్లాహ్ గొప్పతనాలు, ప్రశంసలు తరగవు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)</p>	<p>13</p>

28 : మిమ్ముల్ని సృష్టించడం, తీర్పుదినం నాడు తిరిగి లేపడం ఇవన్నీ అల్లాహ్ గొప్ప గొప్ప మహత్యాలు. అల్లాహ్ 'అయిపో' అని అంటే అది అయిపోతుంది. ఉనికిలోనికి వచ్చేస్తుంది. (అహ్సనుల్ బయాన్)

29 : వేసవిలో పగలు పెద్దదిగా, చలికాలంలో చిన్నదిగా ఉంటుంది. ఇదంతా సూర్యచంద్రాదుల వ్యవస్థ. ఈ వ్యవస్థ ప్రళయం వరకు ఇలాగే ఉంటుంది. వీటన్నిటికీ అల్లాహ్ ఒక నిర్ణీత ఆదేశాలు జారీచేసి ఉన్నాడు. ఇవన్నీ తమ తమ కక్ష్యల్లో పరిభ్రమిస్తూ ఉంటాయి.

33 : అంటే మానవులను తీర్పుదినాన్ని గురించి హెచ్చరించటం జరుగుతుంది. దైవభీతి, పశ్చాత్తాపం మొదలైన గుణాలను కలిగి ఉండాలని ప్రోత్సహించబడింది. అక్కడ తండ్రి కుమారునికి, కుమారుడు తండ్రికిగానీ పనికిరారు. అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యమైనదనీ, అది నెరవేరి తీరుతుందని, షైతాన్ పరలోకం నుండి ఏమరుపాటుకు గురిచేస్తాడనీ, ప్రాపంచిక వ్యామోహాలను చూపించి మోసం చేస్తాడని హెచ్చరించబడింది.

34 : ఒక హదీసులో కూడా ఇలా ఉంది : "అయిదు విషయాలు అల్లాహ్ కు తప్ప ఇతరులకు తెలియవు. (సహీహ్ బుఖారీ, తఫ్సీర్ సూరె లుఖ్యాన్) 1. వర్షం గురించి, 2. తల్లి గర్భంలో ఏముందో 3. జన్మించే శిశువు మంచివాడా, చెడ్డవాడా 4. ఎవరు ఎప్పుడు మరణిస్తారు? 5. ఎక్కడ మరణిస్తారు? ఇవి కేవలం అల్లాహ్ కే తెలుసు.

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

32. అస్ సజ్ఞా సూర పఠిచయం

ఈ సూరహ్ మక్కాలో అవతరించింది. ఇందులో 30 వాక్యాలు, మూడు రుకూలు ఉన్నాయి. 15వ వాక్యంలో సజ్ఞా గురించి పేర్కొనటం జరిగింది. అందువల్ల దీనికి ఈ పేరు పెట్టబడింది. ఇందులో దేవుని ఏకత్వం, పరలోకం, దైవదౌత్యం మొదలైన వాటిగురించి ఉన్న అనుమానాలను, అపోహలను తొలగించటం జరిగింది. దైవసందేశాన్ని అందజేయడం జరిగింది. మక్కా అవిశ్వాసులు ప్రవక్త (స) పట్ల ఈ వ్యక్తి ఏవో వింతయిన మాటలు పలుకుతున్నాడని అనేవారు. వారికి సరైన సమాధానం ఇవ్వబడింది. అంతేకాక ఖుర్ఆన్ గ్రంథం మీ ముందు ఉంచుతున్న వాస్తవాలను పరికించండి. భూమ్యాకాశాలను గురించి ఆలోచించండి, మీ శరీర ఆకృతిని గురించి ఆలోచించండి. అవన్నీ దీన్ని సమర్థిస్తున్నాయి.

ఆ తరువాత పరలోకం గురించి, రాబోయే విపత్కర పరిణామాలను గురించి, దుష్కార్యాల ఫలితమయిన చెడు పర్యవసానం గురించి హెచ్చరించబడింది. అది రాక ముందే ఖుర్ఆన్ సందేశాన్ని స్వీకరించాలని, దానివల్ల వారి భవిష్యత్తుకే లాభం చేకూరుతుందని ప్రోత్సహించబడింది.

ఒక వ్యక్తిపై దైవగ్రంథం అవతరించటం ఆశ్చర్యపడవలసిన విషయం కాదు. ఇతనికంటే ముందు మూసా (అ)పై కూడా గ్రంథం అవతరించింది. అది మీ అందరికీ తెలుసు. దాన్ని స్వీకరించి వారు సాఫల్యం పొందారు. మీరు ప్రయాణం చేస్తూ ఉంటారు. విశ్వసించని జాతుల పర్యవసానం, వారు వదలివెళ్ళిన శిథిలాలను మీరు చూడరా? చివరగా ప్రవక్త (స)ను ఉద్దేశించి వారి వ్యతిరేకతకు సమాధానం ఇవ్వకండని, వేచి ఉండమని, అల్లాహ్ తప్పకుండా వారిని శిక్షిస్తాడని ఓదార్చడం జరిగింది. ఒక హదీసులో ఇలా ఉంది : ప్రవక్త (స) శుక్రవారం నాడు ఫజర్ నమాజు యొక్క మొదటి రకాతులో సూరహ్ అలిఫ్ లామ్ మీమ్ సజ్ఞా, రెండవ రకాతులో సూరహ్ దహర్ పఠించేవారు. (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం. 842)

32. అస్ సజ్దా

ఆయత్లు : 30

అవతరణ : మక్కాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

(1) అలిఫ్. లామ్. మీమ్. (2) నిస్సంకోచంగా ఈ గ్రంథం సర్వలోకాల ప్రభువు తరపు నుండియే అవతరించబడింది. (3) దీనిని స్వయంగా అతనే కల్పించాడని వారు అంటున్నారా? కాదు, ఇది నీ ప్రభువు తరపు నుండి వచ్చిన సత్యం; నీకు పూర్వం హెచ్చరించేవారెవరూ రాని జాతికి నీవు హెచ్చరిక చేసేందుకు, బహుశా వారు మార్గదర్శకత్వం పొందుతారని. (4) ఆకాశాలనూ, భూమినీ, వాటి మధ్య ఉన్న సమస్త వస్తువులనూ ఆరు రోజులలో సృష్టించినవాడు, దాని తరువాత అధికార పీఠాన్ని అధిష్టించినవాడు అల్లాహ్ అయి, ఆయన తప్ప మిమ్ముల్ని ఆదుకునేవాడూ, మీకు సహాయం చేసేవాడూ ఎవడూ లేడు, ఆయన సమక్షంలో సిఫారసు చేసేవాడు కూడా ఎవడూ లేడు. అలాంటప్పుడు మీరు ఆలోచించరెందుకని? (5) ఆయన ఆకాశం నుండి భూమి వరకు గల ప్రపంచ వ్యవహారాలను నిర్వహిస్తున్నాడు. ఆ నిర్వహణా నివేదిక ఒక రోజున పైకి ఆయన సమ్ముఖానికి చేరుతుంది. ఆ రోజు పరిమాణం మీ అంచనా ప్రకారం వేయి సంవత్సరాలు. (6) గోప్యంగాను, బహిరంగంగానూ ఉన్న ప్రతిదానిని ఎరిగినవాడూ, శక్తిమంతుడూ, కరుణామయుడూ ఆయనే, (7) ఆయన ఏ వస్తువును చేసినా చక్కగానే చేశాడు. ఆయన మానవ సృష్టి ప్రారంభాన్ని మట్టితో చేశాడు. (8) తరువాత అతని సంతతిని తుచ్చమైన ద్రవపదార్థం వంటి ఒక సారంతో కొనసాగించాడు. (9) ఆ తరువాత అతనిని నఖశిఖ పర్యంతం తీర్చిదిద్దాడు. అతనిలోనికి తన ఆత్మను ఊదాడు. మీకు చెవులిచ్చాడు, కళ్ళిచ్చాడు, హృదయాలిచ్చాడు. అయినా మీరు కృతజ్ఞతలు తెలుపటం చాలా తక్కువ.

﴿30﴾ آيَاتُهَا 30 سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا 32 سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا 3 رُكُوعَاتُهَا 3

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُ ﴿1﴾ تَنْزِيلَ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿2﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ ۚ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مِمَّا أَتَاهُمْ مِنْ نَذِيرٍ ۚ وَمِنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿3﴾

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ ۗ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ ۗ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿4﴾

يُذِيبُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ ۖ مِمَّا تَعُدُّونَ ﴿5﴾

ذَلِكَ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿6﴾ الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ ﴿7﴾

ثُمَّ جَعَلْ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ مَاءٍ مَهِينٍ ﴿8﴾ ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ ۖ وَجَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ ۗ قَلِيلًا مِمَّا تَشْكُرُونَ ﴿9﴾

(10) ఈ ప్రజలు ఇలా అంటారు, “మేము మట్టిలో కలిసి నశించిపోయినా, మళ్లీ మేము క్రొత్తగా సృష్టించబడతామా?” అసలు విషయం ఏమిటంటే వారు తమ ప్రభువును కలుసుకోవటాన్ని తిరస్కరిస్తారు. (11) వారితో ఇలా అను, “మీపై నియమింపబడిన మృత్యుదూత మిమ్మల్ని పూర్తిగా కైవసం చేసుకుంటాడు, తరువాత మీరు మీ ప్రభువు వైపునకు మరలింపబడి తీసుకుపోబడతారు.”

(12) ఈ దోషులు తలలు వంచి తమ ప్రభువు ముందు నిలబడి ఉండే ఆ సమయాన్ని నీవు చూస్తే ఎంత బాగుండును! “మా ప్రభూ! మేము బాగా చూశాము, బాగా విన్నాము, ఇక మమ్మల్ని వెనక్కి పంపించు. మేము మంచి పనులు చేస్తాము. మాకు ఇప్పుడు నమ్మకం కలిగింది.” (13) మేము కోరితే, మొదట్లోనే ప్రతి ఆత్మకూ దాని యొక్క మార్గదర్శకత్వాన్ని ఇచ్చి ఉండేవారము. కాని నేను జిన్నాతులు, మానవులు అందరినీ కలిపి నరకాన్ని నింపుతాను అని నేను చెప్పిన నా మాట నెరవేరింది.

(14) మీరు ఈనాటి సమావేశాన్ని విస్మరించారు; కనుక ఇప్పుడు మీ ఈ చేష్ట యొక్క రుచిని చూడండి. మేము కూడ ఇప్పుడు మిమ్మల్ని విస్మరించాము. చవి చూడండి శాశ్వతంగా ఉండిపోయే యాతనను మీ చేష్టలకు పర్యవసానంగా. (15) ఈ వాక్యాలను వినిపించి హితబోధ చేసినప్పుడు సజ్దాలో పడేవారూ, తమ ప్రభువును స్తుతిస్తూ ఆయన పరిశుద్ధతను కొనియాడేవారూ, గర్వపడని వారూ మాత్రమే మా వాక్యాలను విశ్వసిస్తారు. (16) వారి వీపులు పడకలకు ఎడంగా ఉంటాయి. తమ ప్రభువును వారు భయంతోనూ, ఆశతోనూ వేడుకుంటారు. మేము వారికి ప్రసాదించిన ఉపాధి నుండి ఖర్చు పెడతారు.

وَقَالُوا ۗ إِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَإِنَّا لَفِي خَلْقٍ
جَدِيدٍ ۗ بَلْ هُمْ بِلِقَائِ رَبِّهِمْ لَكٰفِرُونَ ﴿10﴾

قُلْ يَتَوَفَّكُم مَّلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ
ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿11﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا رُءُوسِهِمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ ۗ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ
صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ ﴿12﴾

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًىٰ وَلٰكِنْ حَقَّ
الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ
أَجْمَعِينَ ﴿13﴾

فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا ۗ إِنَّا
نَسِينَاكُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿14﴾

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا
سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿15﴾

تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ
خَوْفًا وَطَمَعًا ۚ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿16﴾

<p>(17) వారి కర్మలకు ప్రతిఫలంగా, కళ్ళకు చలువ కలిగించే ఎటువంటి సామగ్రి వారికొరకు దాచిపెట్టబడిందో ఆ సామగ్రిని గురించి ఏ ప్రాణికి తెలియదు.</p>	<p>فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ ۗ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾</p>
<p>1 - 17 వాక్యాల వివరణలు</p> <p>వాక్యాల సంబంధం :</p> <p>ఖుర్ఆన్ అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన గ్రంథం. ఇందులో ఎలాంటి సందేహం లేదు. నిస్సందేహంగా ఖుర్ఆన్ దైవగ్రంథం. ఖుర్ఆన్ వాస్తవాన్ని, సత్యాన్ని విశదపరుస్తుంది. ఖుర్ఆన్ మీ పాలకుడు, మీ సృష్టికర్త తరపు నుండి ఆయన్నే ఆరాధించాలని, సత్కార్యాలు చేయాలనీ, ఈ జీవితం అంతం అవుతుందని, మరణానంతర జీవితం ఏర్పడుతుందని, అక్కడ విచారించడం జరుగుతుందని బోధిస్తుంది.</p> <p>ఒకవేళ మీ వద్ద విశ్వాసం లేకుండా ఉన్నా, సత్కార్యాలు లేకుండా ఉన్నా పరలోకంలో అవమానం పాలు అవడం జరుగుతుందని, నిరాశ చెందుతూ నిలబడవలసి వస్తుందని, అప్పుడు ఓ అల్లాహ్ మమ్మల్ని ఇహలోకం లోనికి పంపు, మేము నిన్నే ఆరాధిస్తామని, సత్కార్యాలు చేస్తామని మొరపెట్టుకోవటం జరుగుతుందని, అప్పుడు అల్లాహ్ మీ మొరలు వినడని తెలియపరచడం జరిగింది.</p> <p>వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :</p> <p>2 : అంటే అల్లాహ్ తరపున అవతరింపజేయబడింది అనటంలో ఎటువంటి సందేహం ఉండరాదు. నిస్సందేహంగా ఈ గ్రంథాన్ని అల్లాహ్ తన దయతో ప్రజలను హెచ్చరించడానికి అవతరింపజేశాడు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)</p> <p>3 : మక్కా అవిశ్వాసులు ఖుర్ఆన్ గ్రంథాన్ని ముహమ్మద్ (స) కల్పించుకున్నారని నిందారోపణలు వేసేవారు. నిస్సందేహంగా ఇది అల్లాహ్ గ్రంథం. దీన్ని అల్లాహ్ ప్రవక్త (స) పై అవతరింపజేశాడు. ఎందుకంటే మీకుంటే ముందు వారి వద్దకు ఏ ప్రవక్తా పంపబడలేదు. అల్లాహ్ ఉద్దేశ్యం వారు విశ్వసించాలని, నరకాగ్ని నుండి విముక్తి పొందాలని స్వర్గంలో ప్రవేశించాలని. (త్రైసిరుప్రహ్మాన్)</p> <p>4 : అల్లాహ్ భూమ్యాకాశాలను వాటి మధ్యనున్న వాటిని 6 దినములలో సృష్టించాడు. ఆ వెంటనే సింహాసనాన్ని అధిష్టించాడు. ఆయనే ఆరాధనకు అర్హుడు. ఆయనకు తప్ప ఇతరులెవ్వరికీ అధికారం లేదు. ఓ విగ్రహారాధకులారా! సాటి కల్పించేవారలారా! మరి మీరెందుకు హితబోధను స్వీకరించరు? (అహ్సనుల్ బయాన్)</p> <p>5 : అల్లాహ్ అధికారాలు అన్నిటినీ ఆవరించి ఉన్నాయి. సప్తాకాశాలను అల్లాహ్ సృష్టించాడు. మొదటి ఆకాశం భూమి నుండి 500 సంవత్సరాల ప్రయాణదూరంలో ఉంది. ఆకాశం వెడల్పు కూడా 500 సంవత్సరాల ప్రయాణదూరం ఉంది. అయితే దైవదూతలు ఇంత దూరాన్ని ఒక్క సెకనులో చేరుకుంటారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)</p> <p>12 : అవిశ్వాసులు ప్రళయదినం నాడు మహ్షర్ మైదానంలో అల్లాహ్ ముందు అవమాన భారంతో, సిగ్గుతో నిలబడి ఉంటారు. అల్లాహ్ తో మేము తిరస్కరిస్తూ ఉండే వాటిని చూసుకున్నాము. మా చెవులతో విన్నాము అని అంటారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)</p> <p>13 : దానికి అల్లాహ్ సమాధానం ఇస్తూ మా వద్ద ఇలాంటి అవకాశాలు ఏవీ లేవు. ఇహలోకంలో విశ్వసినేనే అది మా వద్ద స్వీకరించబడుతుంది. ఇక్కడ విశ్వసించడం తగదు అని ఆదేశించడం జరుగుతుంది.</p>	

<p>(18) విశ్వాసి అయిన వ్యక్తిని విద్రోహితో పోల్చడం సబబేనా? ఈ ఉభయులూ సమానులు కాలేరు.</p> <p>(19) విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసిన వారికి ఉద్యానవనాలలో నివాసాలు ఉన్నాయి. వారి కర్మలకు ప్రతిఫలంగా వారి ఆతిథ్యానికి,</p> <p>(20) విద్రోహ వైఖరిని అవలంబించిన వారి నివాసం నరకం. వారు దాని నుండి బయటపడదలచినప్పుడల్లా, అందులోకే నెట్టబడతారు. వారితో, “మీరు తిరస్కరిస్తూ ఉండే అగ్ని బాధను ఇప్పుడు రుచిచూడండి” అని అనబడుతుంది. (21) ఆ పెద్ద శిక్షకు ముందు, మేము ఈ లోకంలోనే శిక్షను వారికి రుచిచూపిస్తూ ఉంటాము, బహుశా వారు తమ తిరుగుబాటును మానుకుంటారేమో అని. (22) తన ప్రభువు వాక్యాల ద్వారా హితబోధ చేయబడినప్పుడు, వాటివల్ల విముఖుడయ్యే వానికంటే పరమ దుర్మార్గుడెవడు? అటువంటి అపరాధులకు మేము తప్పనిసరిగా ప్రతీకారం చేసి తీరుతాము.</p> <p>(23) ఇంతకు ముందు మేము మూసాకు గ్రంథాన్ని ఇచ్చి ఉన్నాము. కనుక అది లభించిన విషయంలో నీకు ఎలాంటి సందేహమూ ఉండనక్కరలేదు, ఆ గ్రంథాన్ని మేము ఇస్రాయిల్ సంతతి వారికి మార్గదర్శకత్వంగా చేశాము.</p>	<p>أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا ۗ لَا يَسْتَوُونَ ﴿18﴾</p> <p>أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَىٰ نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿19﴾</p> <p>وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ ۗ كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ فِيهَا تَكذِبُونَ ﴿20﴾</p> <p>وَلَنُرِيدَنَّ لَهُمْ مِنَ الْعَذَابِ إِلَّا ذُنُوبَ الْعَذَابِ إِلَّا كَبِيرَ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿21﴾</p> <p>وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ دُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا ۗ إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ ﴿22﴾</p> <p>وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُن فِي مِرْيَةٍ مِّنْ لِّقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿23﴾</p>
<p>15, 16 : విశ్వాసుల సద్గుణాలను పేర్కొనడం జరిగింది. ఖుర్ఆన్ ద్వారా హితబోధ చేయబడిన వారే విశ్వసిస్తారు. వీరు దైవశిక్షకు భయపడుతూ సజ్దాలో పడిపోతారు. వీరు అల్లాహ్ కు సహవర్తుల్ని కల్పించే చేష్టలకు దూరంగా ఉంటారు. ఆయన అనుగ్రహాలను పొంది కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటారు. వీరు అజ్ఞానుల్లా అవిశ్వాసుల్లా, అహంకారంగా ప్రవర్తించరు. ఎల్లప్పుడూ అణుకువతో, భయభీతులతో మెలుగుతారు. రాత్రివేళల్లో నిద్రనుండి మేల్కొని క్షమాపణ కోరుతారు, పశ్చాత్తాపం చెందుతారు. ఆయన కారుణ్యాన్ని ఆశిస్తూ ఉంటారు. దైవశిక్షకు భయపడుతూ ఉంటారు. మేము ప్రసాదించిన ధనం నుండి దైవమార్గంలో ఖర్చుచేస్తారు. (త్రైసిరుద్రహ్యాన్)</p> <p>17 : ఈ వాక్యంలోనూ విశ్వాసుల గురించే ప్రస్తావించడం జరిగింది. వారి ప్రభువు వారికోసం అమోఘమైన అనుగ్రహాలను దాచి ఉంచాడు. ఆ రోజు వాటిని పొంది వారి కళ్ళు చల్లబడతాయి. ఇవి ఇహలోకంలో మానవుని ఊహకందని అనుగ్రహాలు. అబూహురైరా (ర) ఉల్లేఖనం : ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : “అల్లాహ్ (స్వర్గంలో) తన సజ్జనులైన దాసుల కోసం ఏ కళ్యాణ చూడని, ఏ చెవులూ వినని, ఏ మానవ హృదయమూ ఊహించనటువంటి అనుగ్రహాలను సిద్ధం చేసి ఉంచాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)</p>	

ع 11 15

(24) వారు సహనం వహించినప్పుడు, మా వాక్యాలను గట్టిగా నమ్మినప్పుడు, మేము వారిలో నాయకులను ప్రభవింపజేశాము. వారు మా ఆజ్ఞానుసారం మార్గం చూపేవారు.

(25) నిశ్చయంగా నీ ప్రభువే ప్రళయం నాడు పరస్పరం విభేదిస్తూ ఉన్న విషయాలను గురించి తీర్పు చెబుతాడు. (26) ఈ ప్రజలకు ఏ మార్గదర్శకత్వమూ లభించలేదా? - వారికి పూర్వం మేము ఎన్నో జాతులను నాశనం చేశాము. వారు నివసించిన ప్రాంతాలలోనే ఈనాడు వీరు సంచరిస్తున్నారు కదా? ఇందులో గొప్ప సూచనలు ఉన్నాయి. వారు వినటం లేదా? (27) వారు ఈ దృశ్యాన్ని ఎన్నడూ చూడలేదా? మేము ఒక బంజరు భూమి వైపునకు నీళ్ళను ప్రవహింపజేస్తూ తీసుకువస్తాము, వారి పశువులకూ మేత దొరుకుతుంది. స్వయంగా వారూ తింటారు. వారు దేనినీ చూడరా? (28) వారు ఇలా అంటారు, “నీవు సత్యవంతుడవే అయితే. అసలు ఈ తీర్పు ఎప్పుడు జరుగుతుందో చెప్పు?” (29) వారితో ఇలా అను, “తీర్పుదినం నాడు విశ్వసించటం అనేది అవిశ్వాసులకు ఏమాత్రం లాభకరంగా ఉండబోదు. తరువాత వారికి గడువనేది దొరకదు.” (30) సరే, మంచిది వారి మానాన వారిని వదలిపెట్టు. నిరీక్షించు, వారూ నిరీక్షిస్తున్నారు.

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ آيَةً يُهْدُونَ بِأَمْرِنَا لِمَا صَبَرُوا ۗ
وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ ﴿24﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِجَاءً
كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿25﴾

أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ
الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسْجِدِهِمْ ۗ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ ۗ أَفَلَا يَسْتَعِينُونَ ﴿26﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ
فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ
وَأَنْفُسُهُمْ ۗ أَفَلَا يُبْصِرُونَ ﴿27﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ إِنْ كُنْتُمْ
طَائِفِينَ ﴿28﴾

قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِجْمَانُهُمْ
وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿29﴾

فَاعْرِضْ عَنْهُمْ ۗ وَانْتَظِرِ إِيَّاهُمْ مُنْتَظِرُونَ ﴿30﴾

18 - 30 వాక్యాల వివరణ

వాక్యాల సంబంధం : వెనుకటి వాక్యాల్లో తీర్పుదినం నాడు విగ్రహారాధకులు, అవిశ్వాసులు తమ విశ్వాసం పట్ల, అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించడం పట్ల, తమ దుష్కార్యాల పట్ల నిరాశకు గురవుతారు. సత్కార్యాలు చేసేందుకు ప్రపంచంలోనికి పంపమని కోరుతారు అని పేర్కొనడం జరిగింది.

ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో విశ్వాసులు, అవిశ్వాసులు, ముస్లిములు, విగ్రహారాధకులు, పుణ్యాత్ములు, పాపాత్ములు మొదలైన వారి పర్యవసానం ఒకేవిధంగా ఉండదని తెలియపర్చటం జరిగింది. విశ్వాసులు పుణ్యాత్ములు స్వర్గంలోనికి ప్రవేశిస్తే, అవిశ్వాసులు, బహుదైవారాధకులు నరకంలోనికి ప్రవేశిస్తారని, వారు స్వర్గసుఖాలలో, విలాసాలలో

తేలియాడుతూ ఉంటారనీ, వీరు వ్యధాభరితమైన శిక్షకు గురిఅయి ఏడుస్తూ ఉంటారని నొక్కి చెప్పటం జరిగింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

18 - 20 : అల్లాహ్ వద్ద విశ్వాసులు, అవిశ్వాసులు సమానులు కారు. ఇది ఆయన న్యాయశాసనానికి విరుద్ధం. విశ్వాసులు శాశ్వతంగా స్వర్గంలో ఉంటారు. అవిశ్వాసులు శాశ్వతంగా నరకంలో ఉంటారు. వారు అక్కడి నుండి పారిపోవాలని ప్రయత్నిస్తే దైవదూతలు వారిని పట్టుకుని తన్నిమరీ శిక్షిస్తారు. అంటే ఇహలోకంలో తిరస్కరించిన దాన్ని నరకంలో రుచి చూస్తారు. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

21 : త్వరలో వచ్చే శిక్ష అంటే ఆపదలు, కష్టాలు, వ్యాధులు, వీటికి గురిచేసి అల్లాహ్ పరీక్షిస్తాడు. వారు తమ్ముతాము సరిదిద్దుకొని, పాపకార్యాలకు దూరమై, పశ్చాత్తాపం చెందుతారని, ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) అభిప్రాయం ప్రకారం నేరస్తులను శిక్షించడం, మరో ఉల్లేఖనం ప్రకారం 1. కరవు కాటకాలు 2. బ్రెన్ యుద్ధంలో చంపబడటం, పట్టుబడటం. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

22 : అల్లాహ్ ఆదేశాలను, సూచనలను, నిర్దేశాలను వివరంగా తెలుసుకున్న తరువాత కూడా వాటిని తిరస్కరించటం. ఇదే అన్నిటికంటే పెద్ద దుర్మార్గం. ఇటువంటి వారిని అల్లాహ్ తప్పకుండా ప్రతీకారం తీర్చుకుంటాడు. (అహ్సానుల్ బయాన్)

23 : ఓ ప్రవక్తా! ఒకవేళ మేము నీకు ఖుర్ఆన్ గ్రంథం ప్రసాదిస్తే, ఇందులో మక్కా అవిశ్వాసులు ఆశ్చర్యపడవలసిన పనేముంది. మేము మీకంటే ముందే మూసా (అ)కు తౌరాతు గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము. ఆ రాత్రి మీరు ఆయన్ను కలుసుకున్నదాన్ని గురించి ఏ మాత్రం సంకోచానికి గురికాకండి. అంటే ఇస్రా-మేరాజ్ సందర్భంగా మీరు మూసా (అ)ను కలుసుకున్న విషయంపై సందేహానికి తావేలేదు. ఆ తౌరాతు గ్రంథాన్ని మేము బనీ ఇస్రాయిల్ మార్గదర్శకత్వం కొరకు అవతరింపజేశాము. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

27 : అల్లాహ్ ఆకాశం నుండి వర్షాన్ని కురిపిస్తాడు. దానివల్ల నదులు, చలమలు, సరస్సులు, చెరువులు మొదలైనవన్నీ నిండిపోతాయి. ఎండిపడివున్న భూములు సస్యశ్యామలంగా తయారవుతాయి. ఇవన్నీ అల్లాహ్ అనుగ్రహాలే. మరి వీటిని చూచి కూడా వీరు విశ్వసించరెందుకు? (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

30 : అవిశ్వాసుల మాటలను పట్టించుకోవద్దని, సందేశ ప్రచార బాధ్యతను నెరవేర్చుతూ ఉండమని, తీర్పు సమయాన్ని గురించి వేచి ఉండమని, జయం మీకే వరిస్తుందని, మీ శత్రువులే అపజయం పాలౌతారనీ, వారు కోరింది జరగదని, అల్లాహ్ కోరిందే జరుగుతుందని అంతిమ ప్రవక్త (స)ను ఓదార్చటం జరిగింది. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

33. అల్ అహ్జాబ్ సూర పరిచయం

ఈ సూరహ్ మదీనాలో అవతరించింది. ఇందులో 73 వాక్యాలు, 9 రుకూలు ఉన్నాయి. అజ్ఞానకాలంలో, ఇస్లామ్ ప్రారంభంలో కూడా దత్తపుత్రుణ్ణి కన్న కొడుకుగా భావించేవారు. ప్రవక్త (స) జైద్ బిన్ హారిసా (రజి)కు బానిసత్వం నుండి స్వాతంత్ర్యం ప్రసాదించి, దత్తత తీసుకుని, అతని పెళ్ళి తన అత్తకూతురైన జైనబ్ (ర.అన్ హా)తో చేశారు. ఖురైష్ వంశం వారందరూ ఈ చర్యపట్ల అయిష్టత వ్యక్తం చేశారు. అయితే ఇద్దరి మధ్య వివాహ బంధం కుదరలేదు. ఇద్దరూ విడాకులు తీసుకున్నారు. ప్రవక్త (స) ఆమెను వివాహం చేసుకునేందుకు వెనుకడుగు వేశారు. దీని గురించి అల్లాహ్ కొన్ని ఆదేశాలను జారీ చేశాడు.

ఆ తరువాత అహ్జాబ్ యుద్ధాన్ని గురించి ప్రస్తావించటం జరిగింది. ఇది హిజ్రీ 5వ సంవత్సరంలో సంభవించింది. ఇందులో ప్రవక్త (స)కు వ్యతిరేకంగా బనూ నజీర్, బనూ ఖైనుఖాహ్, యూదులు, మక్కా అవిశ్వాసులు గత్ఫాన్ మొదలైన తెగలు పాల్గొన్నాయి.

ఆ తరువాత కపటుల గురించి హెచ్చరించబడింది. విశ్వాసులను ప్రశంసించడం జరిగింది. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స) భార్యలకు ప్రాపంచిక సుఖాలు కావాలో, అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త, పరలోకం కావాలో తేల్చుకోమని హెచ్చరించటం జరిగింది. ఆ తరువాత సమాజం వైపు దృష్టిని సారిస్తూ స్త్రీలు తమ ఇళ్లల్లోనే ఉండాలనీ, అనవసరంగా ఇంటి నుండి బయటికి వెళ్ళరాదని, పర పురుషులతో పరదా పాటించాలనీ బయటికి వెళ్ళినపుడు పరదా నియమాలకు కట్టుబడాలని ఉపదేశించబడింది. ఆ తరువాత కపటులు, అవిశ్వాసులు రేపిన కల్లోలాన్ని గురించి పేర్కొనడం జరిగింది.

33. అల్ అహ్జాబ్

అయత్లు : 73

అవతరణ : మదీనాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

(1) ఓ ప్రవక్తా! అల్లాహ్ కు భయపడు. అవిశ్వాసులకూ, కపటులకూ విధేయత చూపకు. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ యే జ్ఞాని మరియు వివేకిను.

(2) నీ ప్రభువు తరపు నుండి నీకు సూచించబడే విషయాన్ని మాత్రమే అనుసరించు. అల్లాహ్ కు నీవు చేసే ప్రతి పనీ తెలుసు.

﴿9﴾ ﴿33﴾ ﴿73﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ
وَالْمُنَافِقِينَ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿1﴾

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿2﴾

(3) అల్లాహ్ పై నమ్మకం ఉంచు. సంరక్షకుడుగా అల్లాహ్ మాత్రమే సరిపోతాడు.

(4) అల్లాహ్ ఏ వ్యక్తి శరీరంలోనూ రెండు హృదయాలను పెట్టలేదు. మీరు జిహార్ చేసే మీ భార్యలనూ ఆయన మీకు తల్లులుగా చేయలేదు; ఇంకా ఆయన మీ దత్తపుత్రులనూ మీ సొంత పుత్రులుగా చేయలేదు. ఇవి మీరు పలికే మీ నోటి మాటలు మాత్రమే. కాని అల్లాహ్ మాత్రం సత్యం పునాదిగా ఉన్న మాటలే అంటున్నాడు. ఆయనే సరియైన విధానం వైపునకు మార్గం చూపుతున్నాడు.

(5) దత్తపుత్రులను వారి తండ్రులతో ఉన్న సంబంధం ప్రకారం పిలవండి. ఇది అల్లాహ్ దృష్టిలో ఎంతో న్యాయ సమ్మతమైన విషయం. ఒకవేళ వారి తండ్రులెవరో మీకు తెలియకపోతే, అప్పుడు వారు మీకు ధార్మిక సోదరులు మరియు సహచరులు. పొరపాటు వల్ల మీరు ఏదైనా మాట అంటే, దానికి మిమ్మల్ని పట్టుకోవటం జరగదు. కాని మీరు బుద్ధిపూర్వకంగా అనే మాటకు తప్పనిసరిగా మిమ్మల్ని విచారించటం జరుగుతుంది. అల్లాహ్ మన్నించేవాడు, కరుణించేవాడూను.

(6) నిస్సందేహంగా విశ్వాసులకు దైవప్రవక్త స్వయంగా తమకంటే కూడా ముఖ్యుడు. దైవప్రవక్త భార్యలు వారికి తల్లులు. కాని అల్లాహ్ గ్రంథం ప్రకారం సాధారణ విశ్వాసులు మరియు వలస వచ్చిన వారికంటే రక్షసంబంధీకులు పరస్పరం ఎక్కువ హక్కులు కలిగి ఉంటారు. అయితే, మీ సహచరులకు మీరు ఏదైనా మేలు చేయవచ్చు. ఈ ఆజ్ఞ దైవగ్రంథంలో ఈ విధంగా వ్రాయబడి ఉంది.

(7) ఓ ప్రవక్తా! మేము దైవప్రవక్తలందరి చేత చేయించిన వాగ్దానాన్ని గుర్తుంచుకో. నీతో కూడ చేయించాము. మరియు నూహ్, ఇబ్రాహీమ్, మూసా, మర్యమ్ కుమారుడు ఈసాలతో కూడా చేయించాము. అందరితో మేము గట్టి వాగ్దానం చేయించాము.

﴿ۓۓۓ﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۖ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿ۓۓۓ﴾

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِّن قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ ۖ وَمَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمْ إِلَّآ تَطْهَرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ ۖ وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ۖ ذٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ ۖ وَاللَّهُ يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ ﴿ۓۓۓ﴾

أَدْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ ۖ فَإِن لَّمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فِآخِوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ ۖ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ ۖ وَلٰكِن مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ ۖ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿ۓۓۓ﴾

النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِن أَنفُسِهِمْ وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ ۖ وَأُولُو الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَن تَفْعَلُوا إِلَىٰ أَوْلِيَآئِكُمْ مَّعْرُوفًا ۖ كَانَ ذٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿ۓۓۓ﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ۗ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا ﴿ۓۓۓ﴾

(8) - (అల్లాహ్) సత్యవంతులకు, వారి సత్యసంధత గురించి ప్రశ్నించటానికి. అవిశ్వాసులకు ఆయన అత్యంత బాధాకరమైన శిక్షను సిద్ధం చేసి ఉంచాడు.

(9) విశ్వసించిన ఓ ప్రజలారా! అల్లాహ్ మీకు చేసిన ఉపకారాన్ని జ్ఞాపకం తెచ్చుకోండి. సైన్యాలు మీపైకి దండెత్తి వచ్చినప్పుడు, మేము వాటి మీదకు ఒక పెనుగాలిని పంపాము; మీకు కానరాని సైన్యాలను పంపాము. మీరు ఆ సమయంలో చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్ చూస్తూనే ఉన్నాడు.

(10) శత్రువులు మీ మీదకు పైనుండి, క్రిందనుండి దండెత్తి వచ్చినప్పుడు, భయం వల్ల మీ కళ్ళు తేలిపోయినప్పుడు మీ గుండెకాయలు గొంతుల్లోకి వచ్చినప్పుడు, మీరు అల్లాహ్ను గురించి రకరకాలుగా అనుమానిస్తున్నప్పుడు,

(11) ఆ సమయంలో విశ్వాసులు కఠిన పరీక్షకు గురిఅయ్యారు. తీవ్రంగా కుదిపివేయబడ్డారు.

(12) కపటులు, హృదయాలలో రోగం ఉన్నవారు అందరూ, “అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త మనతో చేసిన వాగ్దానాలన్నీ భ్రమలు తప్ప మరేమీ కావు” అని స్పష్టంగా ప్రకటించినప్పటి సమయాన్ని గుర్తుకు తెచ్చుకో. (13) అప్పుడు వారిలోని ఒక వర్గం, “ఓ యస్రిబ్ ప్రజలారా! ఇక మీకు ఇక్కడ ఉండే అవకాశమేదీ లేదు, వెనక్కి వెళ్ళిపోండి” అని అన్నది. అప్పుడు వారిలోని మరొక వర్గం, “మా గృహాలు ప్రమాదంలో చిక్కుకున్నాయి” అని దైవప్రవక్తకు చెప్పి సెలవుకోరింది. వాస్తవానికి వాటికి ఏ ప్రమాదమూ లేదు. అసలు వారు పారిపోదలచారు. (14) ఒకవేళ నగరం చుట్టుప్రక్కల నుండి శత్రువులు లోపలకు జొరబడి వారిని విద్రోహ చర్యకు పాల్పడమని పిలుపు ఇస్తే, అప్పుడు వారు తప్పకుండా అలా చేస్తారు. విద్రోహచర్యలో పాల్గొనడానికి వారు చాలా తక్కువగా సంకోచిస్తారు.

لَيْسَلُ الصُّدِقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ ۖ وَأَعَدَّ
لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٨﴾

17

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذْ كُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ
جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا
لَّمْ تَرَوْهَا ۗ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٩﴾

إِذْ جَاءُوكُم مِّن فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنكُمْ
وَإِذْ زَاغَتِ الْبَصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ
وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَا ﴿١٠﴾

هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا
شَدِيدًا ﴿١١﴾

وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ
مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢﴾

وَإِذْ قَالَت طَّائِفَةٌ مِّنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ
لَكُمْ فَارْجِعُوا ۖ وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ النَّبِيَّ
يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ ۚ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ ۗ إِنَّ
يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا ﴿١٣﴾

وَلَوْ دَخَلَتْ عَلَيْهِمْ مِّنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سَبَلُوا
الْفِتْنَةَ لَأَتَوْهَا وَمَا تَلَبَّثُوا فِيهَا إِلَّا بَسِيرًا ﴿١٤﴾

(15) వారు ఇది వరకు తాము వెన్ను చూపము అని అల్లాహ్ కు వాగ్దానం చేసి ఉన్నారు. అల్లాహ్ కు చేసిన వాగ్దానం గురించి తప్పకుండా ప్రశ్నించటం జరుగుతుంది.

(16) ఓ ప్రవక్తా! వారితో ఇలా అను, “ఒకవేళ మీరు మృత్యువు బారి నుండి లేదా హత్య బారినుండి తప్పించుకోవాలని పారిపోతే, ఈ పారిపోవటం మీకు ఏమాత్రం లాభదాయకం కాబోదు. దీని తరువాత జీవిత సుఖాలను అనుభవించటానికి కొద్దిపాటి అవకాశం మాత్రమే మీకు లభిస్తుంది.”

(17) వారిని ఇలా అడుగు, “ఒకవేళ అల్లాహ్ మీకు నష్టం కలిగించదలిస్తే, ఆయన నుండి మిమ్మల్ని కాపాడగలిగేవాడెవడు? ఒకవేళ అల్లాహ్ మిమ్మల్ని కరుణించదలిస్తే, ఆయన కరుణను ఆపగల వాడెవడు? అల్లాహ్ కు ప్రతిగా వారు ఏ సంరక్షకుణ్ణి, ఏ సహాయకుణ్ణి పొందలేరు.

(18) మీలో ప్రతిబంధకాలు సృష్టించే వారిని, తమ సోదరులను, ‘మా వైపునకు రండి’ అని పిలిచేవారినీ, పేరుకు మాత్రమే యుద్ధంలో పాల్గొనే వారినీ

(19) నీకు తోడ్పడే విషయంలో పరమ లోభులయిన వారినీ అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును. మరణ సమయంలో అపస్మారక స్థితికి గురి అయినవాని వలె వారు ప్రమాదం సంభవించినప్పుడు గుడ్లు త్రిప్పుతూ నీ వైపు చూస్తారు, కాని ప్రమాదం తొలగిపోగానే, వారే లాభాలను పొందాలని దురాశాపరులై కత్తెరలవలె ఆడే నాలుకలతో నీకు స్వాగతం పలకటానికి వస్తారు. వారు ఏమాత్రం విశ్వసించినవారు కారు. కనుకనే అల్లాహ్ వారి కర్మలను అన్నింటినీ వ్యర్థం చేశాడు. అల్లాహ్ కు అలా చెయ్యటం చాలా సులభం.

وَلَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُولُونَ
الْأَذْبَانَ ۖ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا ﴿15﴾

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ
أَوِ الْقَتْلِ وَإِذَا الْأُمَمُ تَتَعَوَّنَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿16﴾

قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِيكُمْ مِنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ
بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً ۖ وَلَا يَجِدُونَ
لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿17﴾

قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ
لِإِحْوَانِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنَا ۚ وَلَا يَأْتُونَ الْبَأْسَ إِلَّا
قَلِيلًا ﴿18﴾

أَشِحَّةً عَلَيْكُمْ ۚ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ
يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْشَى
عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ ۚ فَإِذَا ذُهِبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ
بِالْسِّنَةِ جَادِ أَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ ۖ أُولَئِكَ لَمْ
يُؤْمِنُوا فَأَحْبَبَ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ ۖ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى
اللَّهِ يَسِيرًا ﴿19﴾

(20) దాడి చేసిన వర్గాలు ఇంకా వెళ్ళిపోలేదు అనే వారు భావిస్తున్నారు. ఒకవేళ ఆ వర్గాలు మళ్ళీ దాడి చేస్తే, ఎడారిలో ఎక్కడికైనా పోయి పల్లెలలో అరబ్బుల మధ్య కూర్చుందామనీ, అక్కడి నుండి మీ పరిస్థితులను గురించి తెలుసుకుందామని వారి మనస్సు కోరుతోంది. ఒకవేళ వారు మీ మధ్య ఉన్నా, యుద్ధంలో చాలా తక్కువగానే పాల్గొంటారు.

يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا ۗ وَإِن يَأْتِ
الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْ أَنَّهُمْ بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ
يَسْأَلُونَ عَن آبَائِكُم ۖ وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ مَّا
قَاتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٢٠﴾

2
12
18

1 - 20 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం : ఈ వాక్యంలో ప్రవక్త (స)ను, మీపై అవతరింపజేసిన సందేశాన్ని ప్రచారం చేయమని, అవిశ్వాసుల, కపటుల వ్యతిరేకతను పట్టించుకోవద్దని, సహాయం చేసేవాడు అల్లాహ్ మాత్రమే అని, ఆయన్నే నమ్ముకోవాలని తాకీదు చేయబడింది. 'జిహాద్' అంటే భర్త తన భార్యతో "నా కోసం నీ వీవు నా తల్లి వీవు లాంటిది" అని అనడం. అలా అన్న ఆ వ్యక్తి ఇప్పుడు తన భార్యతో సంభోగించటం నిషిద్ధం అని భావిస్తాడు.

ఖుర్ఆన్ గ్రంథం దాన్ని సంస్కరించింది. అలా పలకటం వల్ల భార్య నిషిద్ధం కాదని ఆదేశించింది. ఒకవేళ ఎవరైనా తన భార్యతో ఇలా పలికి, సంబంధాలు తెంచుకొని మళ్ళీ సంసార సంబంధాలు కొనసాగించాలని కోరితే ముందు ఒక బానిసను విడుదల చేసి సంబంధాలు కొనసాగించవచ్చు. ఒకవేళ బానిసలు లేకపోతే రెండు నెలలు నిరంతరంగా ఉపవాసాలు ఉండాలి. ఆ శక్తి లేకపోతే 60మంది పేదలకు అన్నం పెట్టాలి. ఇది పరిహారం.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

1 - 3 : అల్లాహ్ ప్రవక్త (స)ను దైవభీతి గల జీవితం గడపాలని ఆదేశించాడు. కాని, ఈ ఆదేశం ప్రతి ఒక్క ముస్లిమ్ కు వర్తిస్తుంది. అదేవిధంగా కపటుల మాటలు విని సత్యధర్మాన్ని వదలరాదని, అలా చేసేవారిని కఠినంగా శిక్షించడం జరుగుతుందని తెలియపర్చబడింది. వీరిని అనుసరించవద్దని, ఖుర్ఆన్, హదీసులను అనుసరించాలని జీవితపు అన్ని రంగాల్లోనూ అల్లాహ్ నే నమ్ముకోవాలని, అల్లాహ్ ను నమ్ముకున్న వారికి అల్లాహ్ యే చాలని సెలవియ్యబడింది.

4 : ఒక మానవుని శరీరంలో రెండు గుండెకాయలు ఉండవు. భార్యను తల్లి అన్నంతమాత్రాన తల్లి అయిపోదు. అదేవిధంగా దత్తపుత్రుణ్ణి కన్నకొడుకు అంటే కన్న కొడుకు అయిపోదు. ఇవన్నీ అల్లాహ్ తీర్పులు. అల్లాహ్ తీర్పులు సత్యం. ఆయనే రుజుమార్గం చూపుతాడు. ఈ వాక్యం జైద్ బిన్ హారిసా (రజి) గురించి అవతరించింది. ఎందుకంటే ప్రవక్త (స) అతన్ని దైవదౌత్యం తరువాత బానిసత్వపు బంధనాల నుండి విడిపించి దత్తత తీసుకున్నారు. (ఇబ్నె కసీర్)

5 : అంటే అల్లాహ్ అజ్ఞాన కాలపు ఆచారాలను ఖండిస్తున్నాడు. ఒకవేళ ఒకరి తండ్రి ఎవరో తెలియకపోతే అతన్ని ధార్మిక సోదరునిగా స్నేహితునిగా భావించండి. పొరపాటుగా ఇతరులను తండ్రిగా గుర్తిస్తే క్షమించబడును. ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా అలా చేస్తే ఎంతమాత్రం క్షమించబడదు. (త్రైసిరుప్రహ్మాన్)

6 : ప్రవక్త (స) తన అనుచర సంఘం పట్ల ఎంతో వాత్సల్యంగా, ప్రేమగా ఉండేవారు. అందువల్లే అన్ని రంగాల్లోనూ ఆయన్ని అనుసరించాలని ఆదేశించడం జరిగింది. ఇంకా, తమ ప్రాణాలకన్నా అధికంగా ఆయన్ను ప్రేమించాలని ఆదేశించడం జరిగింది. ప్రవక్త (స) భార్యలు అనుచర సంఘానికి తల్లులు వంటివారు. వారసత్వం దగ్గరి బంధువుల్లోనే అవుతుంది. అయితే ఎవరైనా వలస వచ్చిన నిరుపేదలకు దానధర్మాలు చేయాలనుకుంటే

<p>(21) యదార్థంగా అల్లాహ్ ప్రవక్తలో మీకు ఒక మంచి ఆదర్శం ఉండినది. అల్లాహ్ పై, అంతిమ దినంపై ఆశలు పెట్టుకుని అత్యధికంగా అల్లాహ్ ను స్మరించే ప్రతి వ్యక్తికి.</p>	<p>لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا ﴿21﴾</p>
<p>ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)</p> <p>7, 8 : అల్లాహ్ ప్రవక్తలందరితోనూ మేము అల్లాహ్ సందేశాన్ని అందజేస్తామని, పరస్పరం సహాయ సహకారాలు అందిస్తామని, విభేదాలకు మనస్పర్థలకు గురికామని ప్రమాణం తీసుకున్నాడు. అంతేకాక తీర్పుదినం నాడు దైవసందేశాన్ని అందజేశారా లేదా అని ప్రవక్తలను, అనుచర సంఘాలను ప్రశ్నించడం జరుగుతుంది. అప్పుడు ప్రవక్తలందరూ, అనుచర సంఘాలన్నీ 'అవును' అని విన్నవించుకుంటారు. (అహ్మజాబ్ బయాన్)</p> <p>9 : అల్లాహ్ ఉపకారాలను గుర్తు చేస్తున్నాడు. అహ్మజాబ్ యుద్ధం హిజ్రీ 5వ సంవత్సరంలో సంభవించింది. దీన్ని కందక (అగడ్డ) యుద్ధం అని కూడా అంటారు. ఇస్లాం శత్రువులందరూ కలసి ముస్లిములను తుడిచిపెట్టాలని నిశ్చయించుకున్నారు. కాని అల్లాహ్ తుఫాను గాలుల ద్వారా, దైవదూతల ద్వారా ముస్లిములను సహాయం చేశాడు.</p> <p>10 : ప్రవక్త (స) బనూ నజీర్ తెగవారి వాగ్దాన భంగం కారణంగా వారిని దేశ బహిష్కరణకు గురిచేశారు. ప్రతీకారం తీర్చుకోవటానికి ఇతర తెగలతో కలసి ముస్లిములపై దండెత్తారు. అన్ని వైపుల నుండి శత్రువులు రావటం చూసి ముస్లిముల కళ్ళు చీకటి క్రమ్ముకున్నాయి. అల్లాహ్ సహాయం చేస్తాడా లేదా అని అనేక రకాల దురాలోచనలకు గురయ్యారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)</p> <p>14 : కపటుల హృదయాల పరిస్థితిని పేర్కొనటం జరిగింది. ఒకవేళ శత్రువు దాడిచేసి, దోపిడీకి పాల్పడి, వారితో ఇస్లాంను త్యజించి మీ పాత ధర్మాన్ని అనుసరించాడని అంటే నిర్భయంగా వారు కోరినట్లు ప్రకటిస్తారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)</p> <p>15 : వారు ప్రవక్త (స)తో ముస్లిములకు తోడుగా ఉంటామని, వారితో యుద్ధం ఎప్పుడూ చేయమని ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నారు. ఒకవేళ మీరు తమ వాగ్దానం మరచిపోతే అల్లాహ్ కూడా తన వాగ్దానానికి తగిన చర్య తీసుకుంటాడు. (తఫ్హీర్ ఇబ్నె కసీర్)</p> <p>16 : ఒకవేళ మీరు యుద్ధానికి భయపడి పారిపోతే ఏమిటి లాభం? కొంతకాలం తర్వాత ఎలాగైనా చావును స్వీకరించవలసి ఉంది. (అహ్మజాబ్ బయాన్)</p> <p>17 : ఒకవేళ అల్లాహ్ మీకు నాశనం చేయదలచుకున్నా, వ్యాధికి గురిచేసినా, నష్టం కలుగజేసినా మిమ్మల్ని రక్షించే వారెవరు? మీకు అల్లాహ్ అనుగ్రహిస్తే అడ్డుకునే వాడెవడు? వాస్తవం ఏమిటంటే దాసులకు అల్లాహ్ తప్ప మరెవ్వరూ సహాయకులు కారు.</p> <p>20 : ఈ కపటులు ఎంత పిరికి వారంటే అవిశ్వాసులు ఓటమిపాలై వెనుతిరిగినా, వారింకా యుద్ధ మైదానంలో ఉన్నారని, గుదారాల్లో ఉన్నారని భావిస్తారు. అవిశ్వాసులు మళ్ళీ యుద్ధానికి వెళ్ళినా మీరు మాత్రం మదీనా పరిసరాల్లో ఉందామని కోరుకుంటారు. అంతేకాక అక్కడి ప్రజలను ప్రవక్త (స) వారి అనుచరులు చంపబడ్డారా? లేదా? అని ప్రశ్నిస్తారు. ఒకవేళ ఈ పిరికివారు యుద్ధంలో పాల్గొన్నా కాళ్ళూ చేతులు ఊపడం తప్ప మరేమీ చేయలేరు. (తఫ్హీర్ ఇబ్నె కసీర్)</p>	

(22) సత్య విశ్వాసులు, వారు దాడి చేసిన సైన్యాలను చూసినప్పుడు ఇలా పలికారు, “అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త మనకు వాగ్దానం చేసిన విషయం ఇదే. అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త నిజమే పలికారు.” ఈ సంఘటన వారి విశ్వాసాన్ని, వారి ఆత్మ సమర్పణనూ మరింత అధికం చేసింది. (23) విశ్వాసులలో, అల్లాహ్ కు తాము చేసిన వాగ్దానాన్ని నిజంచేసి చూపినవారు ఉన్నారు. వారిలో కొందరు తమ మొక్కుబడులను తీర్చుకున్నారు. మరికొందరు సమయం కోసం నిరీక్షిస్తున్నారు. వారు తమ వైఖరిని మాత్రం మార్చుకోలేదు.

(24) ఇదంతా సత్యసంధులకు అల్లాహ్ వారి సత్యసంధతకు గాను ప్రతిఫలం ఇవ్వటానికి, కపటులకు తనకు ఇష్టమైతే శిక్ష విధించటానికి లేదా తనకు ఇష్టమైతే వారి పశ్చాత్తాపాన్ని స్వీకరించటానికి, నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ క్షమించేవాడూ, కరుణించే వాడూను. (25) అల్లాహ్ అవిశ్వాసులను వెనక్కి తరిమివేశాడు, వారు ఏ లాభాన్ని పొందకుండానే కడుపు మంటతో మరలిపోయారు. విశ్వాసుల పక్షాన యుద్ధం చేయటానికి అల్లాహ్ యే సరిపోయాడు. అల్లాహ్ సర్వశక్తి సంపన్నుడు, సర్వసమర్థుడూను. (26) ఈ దాడి చేసిన వారికి తోడ్పడిన గ్రంథ ప్రజలను తమ కోటల నుండి అల్లాహ్ క్రిందికి తీసుకువచ్చాడు. వారి హృదయాలను భయంతో నింపాడు. ఈనాడు వారిలోని ఒక వర్గం వారిని మీరు ఖైదీలుగా చేస్తున్నారు. (27) ఆయన మిమ్ముల్ని వారి భూమికి, వారి గృహాలకూ, వారి ఆస్తులకూ వారసులుగా చేశాడు, మీరు ఎన్నడూ అడుగుమోపని ప్రాంతాన్ని ఆయన మీకు ఇచ్చాడు. అల్లాహ్ అన్నీ చేయగల సమర్థుడు.

وَلَبَّأَ رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ ۖ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ ۖ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا ﴿22﴾

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ ۖ فَمِنْهُمْ مَّنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَنْتَظِرُ ۗ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا ﴿23﴾

لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنْفِقِينَ إِن شَاءَ ۖ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿24﴾

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَدْعُوا حَيْرًا ۗ وَكَفَىٰ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيمًا ﴿25﴾

وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِبِهِمْ وَقَدَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ ۗ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ﴿26﴾

وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَّمْ تَطُوهَا ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿27﴾

<p>(28) ఓ ప్రవక్తా! నీ భార్యలతో ఇలా పలుకు, “ఒకవేళ మీరు ప్రాపంచిక జీవితాన్ని, దాని శోభనూ కోరుతూ ఉన్నట్లయితే, రండి, నేను మీకు ఎంతో కొంత ఇచ్చివేసి మంచి పద్ధతి ప్రకారం సాగనంపుతాను.</p> <p>(29) కాని ఒకవేళ మీరు అల్లాహ్ ను, ఆయన ప్రవక్తను, పరలోక నివాసాన్ని కోరుతూ ఉన్నట్లయితే, తెలుసుకోండి, మీలోని పుణ్యాత్ముల కోసం అల్లాహ్ గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని సిద్ధపరిచి ఉంచాడు.” (30) ఓ ప్రవక్త భార్యలారా! మీలో ఎవరైనా ఏదైనా సుప్తమైన నీచకార్యానికి పాల్పడితే ఆమెకు రెట్టింపు శిక్ష విధించబడుతుంది. అల్లాహ్ కు ఇది చాలా సులభమైన పని.</p>	<p>يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ إِن كُنْتُنَّ تُرِدْنَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزَيَّنْتَهَا فَتَعَالَيْن أَمْ تَتَّعِكُنَّ وَأَنْتُمْ حَكِيمٌ سَرَّاحًا جَمِيلًا ﴿٢٨﴾</p> <p>وَإِن كُنْتُنَّ تُرِدْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالذَّارَ الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾</p> <p>يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ يُضَعَّفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ ۗ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣٠﴾</p>
<p>21 - 30 వాక్యాలు</p> <p>వాక్యాల సంబంధం :</p> <p>గత వాక్యాల్లో అహ్జాబ్ యుద్ధం గురించి పేర్కొనటం జరిగింది. కపటులు ఈ యుద్ధంలో పాల్గొనకుండానే ముస్లిములను యుద్ధ పరిణామాలను గురించి భయపెట్టేవారు. ఈ వాక్యాల్లో అల్లాహ్ ముస్లిములను ప్రవక్త (స) ను అనుసరించమని, ప్రవక్త (స) కు తోడుగా యుద్ధంలో పాల్గొనమని, అందులో వచ్చే కష్టనష్టాలను నిలకడగా, సహనంతో భరించాలని, నిస్సందేహంగా మీరే విజయం పొందుతారని నిర్దేశించాడు. అదేవిధంగా మీరు కూడా ప్రవక్త (స) ను అనుసరించాలని, ప్రవక్త (స) వలె ఇహలోకం కంటే పరలోకానికి అధిక ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని ఉపదేశించాడు. ఎందుకంటే మీరే విశ్వాస స్త్రీల కొరకు ఆదర్శం అని ప్రవక్త (స) భార్యలకు హితబోధ చేయబడింది.</p> <p>వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :</p> <p>21 : ఓ విశ్వాసులారా! మీ అందరి కోసం ప్రవక్త (స) లో ఆదర్శం ఉంది. అందువల్ల జీవితపు అన్ని రంగాల్లో ప్రవక్త (స) ను అనుసరించండి. అయితే పరలోకాన్ని విశ్వసించేవారు, అల్లాహ్ ను కలుసుకునే నమ్మకం ఉన్నవారు, ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్ ను ప్రార్థించేవారు మాత్రమే ప్రవక్త (స) సంప్రదాయాలను అనుసరిస్తారు. (అహ్సానుల్ బయాన్)</p> <p>22 : అల్లాహ్ కపటుల స్వభావాలను పేర్కొన్న తరువాత విశ్వాసుల గుణాలను పేర్కొన్నాడు. విశ్వాసులు అవిశ్వాసుల సైన్యాన్ని చూసి అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త (స) చేసిన వాగ్దానం ఇదేనని గుర్తించి, అంటే మమ్మల్ని పరీక్షించడలిస్తే మనము ఆయన్ని సహాయం కోరుతాము. ఆయన తప్పకుండా మనకు సహాయం చేస్తాడు అని నిశ్చయించుకున్నారు. ఏది ఏమైనా అల్లాహ్ తన వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చాడు. ఇస్లాం శత్రువులు అందరూ నాశనమయ్యారు. దీనివల్ల ముస్లిముల విశ్వాసం అధికమయింది.</p> <p>23 : విశ్వాసుల నమ్మకాన్ని ప్రశంసించడం జరిగింది. కొందరు ముస్లిములు బద్ల యుద్ధంలో పాల్గొన్నారు. మరికొందరు పాల్గొనలేకపోయారు. కాని వారు చాలా విచారించి ఇకముందు తప్పకుండా యుద్ధంలో పాల్గొంటామని నిశ్చయించుకున్నారు. అల్లాహ్ వీరి కోరికను ఉహద్ యుద్ధం ద్వారా నెరవేర్చాడు.</p>	

25 : అహ్ జాబ్ యుద్ధ ఫలితాలను పేర్కొనడం జరిగింది. అవిశ్వాసుల వర్గాలు ముస్లిములను నామరూపాలు లేకుండా చేయాలని నిశ్చయించుకున్నారు. కాని యుద్ధరంగం నుండి అపజయం పాలై వట్టి చేతులతో వెనుతిరిగారు. అల్లాహ్ ఒక్కడే విశ్వాసులకు చాలు. వీరికి యుద్ధం చేసే అవకాశమే ఇవ్వలేదు. అల్లాహ్ యే శక్తిమంతుడు, శత్రువులను అధిగమించేవాడు.

26 : చేసిన ఒప్పందాన్ని భంగం చేసినవారు తమ కోటల్లో దాక్కున్నారు. అయితే అల్లాహ్ వారి హృదయాల్లో భయాన్ని నింపివేశాడు. ఫలితంగా కోటల నుండి బయటికి వచ్చారు. వెంటనే కొందరిని హతమార్చటం జరిగింది. వృద్ధులను బందీలుగా చేయటం జరిగింది. వారి తోటలను, పొలాలను, గృహాలను, కోటలను, పశువులను, ఆయుధాలను, ధనాన్ని ముస్లిములకు పంచిపెట్టటం జరిగింది. ఎందుకంటే అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు.

28, 29 : ప్రవక్త (స) సతీమణులకు అల్లాహ్ తన ప్రవక్త (స) ద్వారా నోటీసు ఇస్తున్నాడు - ఒకవేళ మీరు ప్రాపంచిక సుఖాలు అందచందాలు కావాలనుకుంటే వాటిలో కొంత ఇచ్చి వదలివేస్తాను. ఒకవేళ అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త, పరలోకం పట్ల మీకు ప్రేమే ఉంటే అల్లాహ్ ప్రవక్త వద్ద ఉండి కష్టనష్టాలను భరించాలి. పరలోకంలో దీని పుణ్యం ఎన్నో రెట్లు అధికంగా లభిస్తుంది. (తఫ్ఫీర్ ఇబ్నె కసీర్)

30 : ఓ ప్రవక్త భార్యలారా! ఒకవేళ మీరు చెడు కార్యాలకు పాల్పడితే మీకు ఇతరులకంటే రెట్టింపు శిక్ష ఇవ్వటం జరుగుతుంది. ఎందుకంటే అలా చేస్తే ప్రవక్త (స) కు బాధ కలుగుతుంది. (తఫ్ఫీర్ ఇబ్నె కసీర్)

